

2 KORIN

Pol One Towe To'uresi eite Omo Korin ma'e Lese Ausawi

2 Korin Peri Tutawe

Pol, omo pani Masedonia sahe iroteye ape, lu taune, Jisas ne tote umasiteye ape mo ma'e, lese ausawi. One towe tutawe, le lowe ma'e lese ausawi ape, le ai peri erasi a'i lowe ma'e au te'eteye. Serai le meni Taitus lowe ma'e eimawesawi. Pol peri heneruwe lowe lo wanu so'oruweyei ne toteye. Taitus le ma'e si tame fai su, le Pol ma'e apou eiyē, “Lu taune tamo omo Korin sahe peri no wanu umasiteye. Lowe yo seni luwaru lowe lo atati arunatiyewe, yo seni aseayo a'i umasiteye. Ahowa, lu taune tamo lai Pol lo kairefi me'iyeni ma'e atati aruteye. Serai Pol lowe ma'e au te'eye. Owane Sitewi lai le aposel pefine a'i heneraiyei ne au ariariyeiye.

---

1 ¹Iyape ano, Pol. Owane Sitewi lo marepi se, Jisas Kraisi lai peri lo ane lu taune ma'e au te'e fiyariyei ne eimawesawi. Sosu Timoti, kaiyemo nomo lo aiwawe a'i, ane one towe eite lu taune ma'e, omo Korin sahe irosiya ape, Owane Sitewi lo peri wanu tote tawesisiya ape, ausawiyēi. Sosu lu taune ma'e, Owane Sitewi lo peri umasiteye ape, omo pani Akaia sahe, aiwawe a'i ausawiyēi. ²Owane Sitewi, Tai Pefine a'i nomo lo, sosu Jisas Kraisi aiwawe a'i, fene werese ma'e ferafereiyēi lowesi lo aurowa. Marepi momotei fetane a'i Owane Sitewi ma'e aiyesiya ape, fene sahe ironamirowa.

Pol Owane Sitewi ma'e au te'e wisereyeteiye.

³Owane Sitewi, Meni Owane Jisas lo Tai, nomo lai iyape lo ei ani aroweyēi. Le yo seni ferafereiyēi pefine a'i lo nomo ma'e au napetunamisiya. Le marepi wisere fetane a'i nomo ma'e aunamisiya.^a

---

^a 1:3 Ro 15:5

⁴Nomo marepi orese a'i teriteyei su, Owane Sitewi lai marepi fetane a'i nomo ma'e au ironamirowa. Marepi fetane a'i Owane Sitewi lai auwe ape, lu taune tamo marepi orese a'i teriteye ape, nomo fara'u marepi fetane a'i lo au ferafereirowa. ⁵Serai lu tamo lai Kraisi ma'e au luwaruweye su, Owane Sitewi lai Kraisi ma'e marepi fetane a'i auwe. Serai aiwawe a'i lowe nomo ma'e au luwaruweye su, Kraisi lai Owane Sitewi lo marepi fetane erasi a'i nomo ma'e au ferafereiyei.^b ⁶Nomo marepi orese a'i tamo teriteyei su, marepi orese a'i ape mo tote tawesiyei nomo lo au kairefeyeyei. Fene Owane Sitewi lo marepi fetane a'i teriteyei su, yo seni luwaru a'i fene sahe henerairowa ape, fene fara'u tei kairefeyerowa. Aiwawe a'i nomo Owane Sitewi lo marepi fetane a'i teriteyei su, fene aiwawe a'i Owane Sitewi lo marepi fetane a'i teriterowa. Owane Sitewi lai fene ma'e marepi fetane a'i lo auwei su, fene werese yo seni luwaru erasi a'i sahe fara'u tei kairefeyeyei. Aiwawe etiri luwaru erasi a'i nomo ma'e henerairowa su, nomo fara'u tei kairefeyeyei. ⁷Nomo etiri pefine a'i siye so'oruwesiya. Etiri luwaru a'i, nomo teritesiya ape, fene teriteyei su, fene Owane Sitewi ne tote tawesiyei fene lo tei kairefeyenamisiya. Sosu fene etiri luwaru a'i tamo teriteyei su, Owane Sitewi lai fene ma'e marepi fetane a'i lo, nomo ma'e auwe ape, aurowa.

⁸Kaiyemo mo, nomo fene peri eite wanu so'oruwereme. Omo pani Esia sahe lu tamo nomo ma'e au luwaruwenamiteye. Kairefeyeyei nomo lo po'uteteye. Nomo temeniyeyei ne ataheyeye.^c ⁹Pefine a'i, nomo marepi erasi a'i toteteye. Nomo temeniyeyei ne toteteye. Nomo lai marepi nomo lo tote tawesiwata. Ahowa, Owane Sitewi lai lu taune si ta'ane norohuwe hene aniyei ape, nomo le ne tote tawesinamiteye. ¹⁰Nomo temeniyeyei ne ataheyeye su, Owane Sitewi lai nomo ma'e au ferafereiyeyei. Sosu aiwawe a'i le lai nomo werese ma'e, Owane Sitewi ne marepi tote tawesinamiteye ape, nowe me'iyeyei su le nomo au ferafereiyeyei. Serai lu tamo nomo ma'e au luwaruweyeyei su, nomo peri pefine eite siye so'oruwesiya. Le nomo ma'e tame au ferafereinamirowa.^d ¹¹Fene aiwawe a'i Owane Sitewi ma'e nomo ne au te'e toweriyeyei su, fene nomo ne au ferafereiyeyei. Lu taune tomu ne'ese nomo ne Owane Sitewi ma'e au te'e toweriyeyei su, Owane Sitewi lai peri lowe lo wanurowawe, nomo ne au wisereyerowa. Sosu lowe le ne au te'e wisereyenamisiya.

Pol Omo Korin ma'e sewiyeyei ne toteye.

¹²Sosu a'i pe nomo etiri pefine a'i so'oruwesiyawe, marepi wisere a'i nomo lo amerame a'i irosiya. Yo seni werese a'i nomo lo lu taune werese ma'e wisere aseyaro a'i irosiya. Sosu aiwawe a'i nomo fene mase iroteye su, nomo Owane Sitewi lo ferafereiyeyei umasinamiteye. Serai yo seni

^b 1:5 Sng 34:19   ^c 1:8 Ap 19:23; 1 Ko 15:32   ^d 1:10 2 Ti 4:18

nomo lo wisere asevaro a'i fene ma'e ironamiteye. Nomo awei lo marepi tote umasi ta'ame. ¹³Serai nomo fene ma'e peri nomo lo lese ausawi su, nomo peri fareyare a'i lese ta'ame. Fene peri nomo lo siye te'eyei su, fene peri sitewi werese wanu so'oruwerowa. Marepi ano apou a'i ne. Fene mi mi weriyei peri werese lo sitewi wanu so'oruwete. ¹⁴Ahowa, fene peri nomo lo tewi a'i wanu so'oruweye. Nowe mo'o su, nomo peri werese nomo lo fene siye so'oruwereme. Aiwawe a'i nowe ape se, Meni Owane Jisas si tame aiyerowa su, nomo fene ne wisere erasi a'i nine'inamirowa. Sosu aiwawe a'i fene nomo ne wisere erasi a'i nine'inamirowa.^e

¹⁵Serai ane etiri eite so'oruwe tepa'asiye su, fene yo seni wisere asevaro a'i nomo lo siye so'oruwete. Ane tu nowe ta se marepi kairefi a'i fene ma'e sewiyeyei ne toteye. Serai nowe to'uresi ane fene ma'e sewiyeyei ne aiyerowa. Sosu fene nowe to'uresi ane siyeyei ne nine'irowa. ¹⁶Ane apou toteye, ane omo pani Masedonia ma'e iteyei su, ane tu omo fene lo ma'e sewiyeyei ne henerirowa. Sosu ane omo Korin arunatirowawe, ane omo pani Masedonia ma'e henerirowa. Nowe mo'o su, ane omo pani Masedonia arunatirowawe, omo Korin ma'e si tame henerairowa. Serai ane nowe hesi a'i fene sewiyeyei ne totesiya.^f ¹⁷Serai peri ano wanure. Ane fene ma'e sewiyeyei ne toteye. Ahowa, ane fene sewiyerowata. Ane marepi hesi se ta'ama. Ahowa, ane etiri ta irowei ne toteye su, ane marepi erasi a'i totesiya. Ane lu tere'e tere'e wou ta'ama. Ane peri wiyeme a'i fene ma'e te'eyei su, ane peri topo ano ape umasirowa. Sosu aiwawe a'i ane peri piyete fene ma'e te'eyei su, ane peri topo ano ape umasirowa. ¹⁸Ahowa, Owane Sitewi lai mi mi weriyei weriyei wiyeme a'i tene. Nomo fene ma'e peri wiyeme a'i au te'eyei su, nomo peri nomo lo umasirowa. Sosu aiwawe a'i nomo peri piyete fene ma'e te'eyei su, nomo peri ape umasirowa. ¹⁹Meni Sailas, sosu Timoti, ane aiwawe a'i nomo fene ma'e Owane Sitewi lo meni eime ne, Jisas Krais, te'e fiyari areiyete su, fene apou wanu so'oruwesiya. Krais lai mi mi weriyei peri wiyeme a'i au te'enamisiya. Le peri werese lo ne a'i atati te'e ta'ame. Nomo peri wiyeme, sosu peri piyete aiwawe a'i au te'eyei ta'ame. Krais lai Owane Sitewi lo peri te'e naniyeyei werese au iro henerairowa.^g ²⁰Owane Sitewi lai peri te'e naniyeyei tomu ne'ese nomo werese ma'e au te'eteye su, peri te'e naniyeyei ape mo, Jisas lo iyape se peri wiyeme a'i au te'e fiyariye. Serai nomo peri wisere a'i Owane Sitewi ma'e Jisas lo iyape se au te'eyei su, Owane Sitewi lai nomo ma'e peri wiyeme a'i itiya'u au te'erowa. Serai nomo Owane Sitewi lo iyape ne ei ani aroweyei.^h ²¹Sosu Owane Sitewi lai nomo, sosu fene werese aiwawe a'i, Krais lo iyape se tote tawesiyeyei nomo lo tei kairefiyeyei ne irowe. Le lai nomo werese yo seni asevaro irowei ne ariariyeye. ²²Le lai yaru

^e 1:14 2 Ko 5:12; Fl 2:16   ^f 1:16 1 Ko 16:5-6   ^g 1:19 Ap 18:5   ^h 1:20 KTH 3:14

ta nomo ma'e au fuwe. Serai nomo werese lo ne. Yaru ape apou a'i ne, le marepi hepene nomo lo papu Hepene Wara'i a'i lo wiyei ne eimawe arosai. Owane Sitewi lai Hepene Wara'i a'i lo nomo ma'e eimawe arosai su, nomo peri te'e naneiyei tewi a'i lo wanu so'oruweye. Serai nomo etiri eite so'oruwe tepa'asiye. Mo'o nowe ye'ewi henerairowa su, nomo peri te'e naneiyei werese werese a'i lo wanu so'oruwerowa.ⁱ

²³Nomo marepi orese a'i fene ma'e auwei ne totयेyei wou ta'ama. Owane Sitewi lai marepi ano siye so'oruwe areiyeye. Serai ane fene ma'e omo Korin sahe sewiyeyei ne aiye ta'ame. ²⁴Nomo fene ma'e tote tawesiyeyei fene lo ne au te'e kairefiyerowata. Ahowa, marepi nine'iyeyei fene lo irosiya ape ne, nomo, fene au pati ta'aneyeyei ne totesiya. Fene Kraisi ne tote tawesiyeyei su, marepi hepene fene lo tei kairefiyenamitorowa.^j

2 ¹Marepi ano apou totयेye, ane fene ma'e sewiyeyei ne aiyerowata. Piyene awere? Ane marepi orese tere'e fene ma'e tame auwei wou ta'ama.^k ²Piyene awere? Ane fene ma'e marepi orese a'i ta auwei su, piye meni ta lai marepi nine'iyeyei ane ma'e aurowa. Ahowa, ane marepi orese a'i fene ma'e irowei su, fene a'i lai ane ma'e au nine'iyeyei wou ta'ama. ³Serene ane tu fene ma'e one towe sahe leseye su, ane peri kairefi a'i se au te'e areiyeye. Ane fene ma'e marepi orese a'i auwei ne aiye wou ta'ame. Ane fene ma'e marepi orese a'i auwei ne tame aiyerowata su, marepi ano orese erasi a'i teriterowa. Fene werese marepi orese a'i teriterowata su, ane aiwawe a'i marepi orese a'i teriterowata. Fene lai lu taune ane ma'e marepi sahe au nine'iyeyei ape, ane marepi ano sahe so'oruwesiyaya. Fene marepi erasi a'i nine'iyeyei su, ane aiwawe a'i marepi erasi a'i nine'irowa. ⁴Ane fene ma'e one towe ape leseye su, marepi ano orese erasi a'i teriteteye. Sosu marepi ano orese ewiteyei erasi teriteteye. Sosu ane fene ne luwei erasi irowe. Ane one towe ape leseye su, ane fene ma'e marepi orese a'i auwei wou ta'ama. Ahowa, peri ano wanure! Fene marepi ano wanu so'oruwere. Ane fene ne marepi erasi a'i tote wawesiyenamisiya.^l

Fene meni ta lo yo seni luwaru a'i ne tote i'anere.

⁵Sosu a'i pe meni ta lu taune ma'e marepi orese a'i au irowe su, le aiwawe a'i ane ma'e marepi orese tewi oso a'i irowe. Ahowa, le fene werese ma'e marepi orese erasi a'i au irowe. Ane le ne peri kairefi a'i te'e wou ta'ama. ⁶Meni ape yo seni luwaru a'i irowe su, lu tewi erasi, fene mase irosiya ape mo, meni ape ma'e marepi neritase a'i au irowe. Marepi neritase ape le ne fara'u a'i ne. ⁷Ahowa, pefine a'i fene meni ape lo yo seni luwaru fara'u tote i'anere. Fene le yo seni luwaru a'i, irowe ape, tote i'aneyeyei su, fene marepi fetane a'i le ma'e au irowei. Fene yo seni lo tote

ⁱ 1:22 Ef 1:13-14; 2 Ko 5:5   ^j 1:24 1 Pi 5:3   ^k 2:1 1 Ko 4:21   ^l 2:4 Ap 20:31

i'ane ta'ame su, marepi orese erasi a'i mi mi werese irowei. ⁸Serai ane fene ma'e marepi kairefi a'i se peri te'esiya. Fene werese meni ape ma'e au te'ere, fene le ne marepi erasi a'i tote wawesiyete. ⁹Sosu ane tu one towe ape fene ma'e leseye su, ane marepi fene lo siye so'oruwereme. Fene etiri werese se peri ano umasisiya awere? Piyete awere? ¹⁰Fene meni ape lo yo seni luwaru a'i tote i'aneyei su, ane aiwawe yo seni luwaru lo tote i'aneyei. Wiyeme a'i ane yo seni luwaru a'i tote i'aneyei su, ane fene ne yo seni luwaru a'i fene lo Krai lo nihe se au tote i'aneyei. ¹¹Sepei Satan, meni ape hi ani ararowei su, le nomo aiwawe a'i au luwaruwayei. Ahowa, nomo meni ape lo yo seni luwaru a'i tote i'aneyei su, sepei Satan nomo ne au ani ararorowata. Ahowa, nomo Sepei Satan lo marepi siye so'oruwesiya tene! Le nomo werese ne hi au hi ani ararowei ne totesiya.^m

Pol lai Taitus siyereme.

¹²Ane tu omo Troas sahe Krai lo peri heneruwe wisere a'i au te'e fiyariyei ne fi su, Meni Owane Pefine nomo lo lu taune tomu ne'ese ei ta'uwerai. Serai ane lowe ma'e Owane Sitewi lo peri au te'e fiyariye.ⁿ ¹³Ahowa, ane lowe ma'e te'e fiyariye su, marepi ano orese a'i teriteye. Meni Taitus, kaiyemo ano, le sato ariye. Serai ane lu taune, Troas sahe iroteye ape, arunatiyewe, sosu pani Masedonia ma'e fi.^o

Jisas nomo ma'e kairefi lo auwe.

¹⁴Ane Owane Sitewi ma'e au te'e wisereyesiya. Le lai nomo Krai ma'e hene arunarai. Serai Krai lai sepei Satan hi au hi ani ararowe su, nomo le mi mi weriyei mo'o nine'iyei se umasinamiteye. Nomo eiwerou ma'e fi su, Owane Sitewi kairefiyeyei lo nomo ma'e auwewe, nomo lu taune werese ma'e Krai ne peri au te'e fiyariteye. Peri ape lu taune werese ne omo werese sahe heneri wisere wou a'i ne. ¹⁵Serai nomo werese Krai lo heneri wisere a'i Owane Sitewi hire ma'e wou au heseye. Nomo lai tahe heneri wisere a'i lu taune ma'e, Jisas lo yo umasiteye ape, aiwawe au fiyarisiya. Sosu aiwawe a'i lu taune, Jisas lo peri umasi ta'ame ape, nomo heneri wisere a'i irosiya. Piyene awere? Nomo peri heneruwe wisere a'i lowe ma'e te'e fiyariye. ¹⁶Ahowa, lu taune Krai lo peri umasi ta'ame ape, heneri nomo lo luwaru a'i temeniyeyei aiwawe a'i ne. Sosu aiwawe a'i lu taune, Krai lo peri umasisiya ape, heneri nomo lo wisere pefine a'i ne, marepi hepene weriyei weriyei aiwawe a'i irosiya. Sawi Amou! Wanure! Meni ta Owane Sitewi lo kairefiyeyei se ta'ame su, serai owe meni ta lai fara'u wiyawi ape ta'aneyei.^p ¹⁷Owane Sitewi lai nomo lu taune werese ma'e Krai lo kairefi se eimawesawi. Nomo Owane Sitewi lo nihe se marepi wiyeme a'i se Owane Sitewi lo peri au te'e fiyariyei. Nomo

^m 2:11 Lu 22:31   ⁿ 2:12 Ap 14:27; 1 Ko 16:9   ^o 2:13 Ap 20:1   ^p 2:16 Lu 2:34; 2 Ko 3:5-6

Krais lo wiyawi ta'ane siye lu aiwawe a'i. Sosu nomo lu tere'e tere'e wou ta'ama. Lu feni tere'e ape mo Owane Sitewi lo peri au te'e fiyariye su, lowe ma'aru a'i aniyei ne totesiya.

Lu taune Krais lo yo seni umasisiya.

3 ¹Nomo iyape towafi nomo lo fene ma'e ei ani aroweye awere? Lu tamo fene ma'e aiyeyei su, lowe one towe tamo fene ma'e aitaiyei. One towe ape mo sahe, lu ape mo iyape towafi lowe lo ei ani aroweyei. Serai lowe fene ma'e one towe lowe lo au atuatuwei su, fene lowe ne apou toteyei, serai fene lowe iyape lowe lo ei ani aroweyei. Nomo lowe wou ta'ama. Fene nomo ne wanu so'oruwe tepa'asiye.^q ²Fene a'i lai one towe nomo lo ne. Meni Owane Krais lai marepi hepene nomo lo sahe au leseye. Lu taune werese fene siyeyei su, lowe Krais lo yo seni siye so'oruweyei tene!^r ³Nomo Krais lo peri fene ma'e au te'eye su, fene le ne tote tawesi umasiteye. Lu taune werese marepi hepene fene lo siyeyei su, lowe Krais lo one towe siye so'oruweyei. Krais one towe ape yehe kere se lese ta'ame. Ahowa, le Owane Sitewi lo Hepene Wara'i a'i se leseye. Le tapiye sahe leseye ta'ama. Ahowa, le lu taune lo marepi sahe au leseye.^s

⁴Nomo Owane Sitewi ne so'oruwesiya. Le lai Krais lo wiyawi werese wiyeme a'i heneraiyei ne au irorowa. ⁵Nomo a'i lai Owane Sitewi lo wiyawi ta'anerowata. Nomo peri lo au te'erowata. Nomo wiyawi lo kairefi nomo lo se ta'anerowata. Ahowa, Owane Sitewi lai kairefi lo nomo ma'e wiyawi lo ta'aneyei ne auwe. ⁶Owane Sitewi a'i lai kairefiyei lo nomo ma'e wiyawi lo ta'aneyei ne auwe. Serai nomo Owane Sitewi lo peri te'e naneiyei he'i a'i au te'e fiyariteye. Peri te'e naneiyei ape lu lo yo peri, lu tamo lesesiya ape, wou ta'ama. Peri te'e naneiyei he'i a'i ape Owane Sitewi lo Hepene Wara'i a'i ma'e fai. Moses lo yo peri apou te'esiya. "Lu taune werese yo seni luwaru a'i irowei su, lowe temeniyerowa." Fene Moses lo yo peri umasiyei su, fene mi mi pasi pasi weriyei temeniye po'uterowa. Ahowa, Owane Sitewi lo Hepene Wara'i a'i marepi hepene he'i a'i aurowa.^t

Owane Sitewi lo marepi he'i a'i wisere pefine a'i ne.

⁷Sosu a'i pe Owane Sitewi lai Moses lo yo peri tapiye potu a'i sahe leseye. Yo peri ape Owane Sitewi lo mi erasi aiwawe fai. Serai Israel lo lu tewi werese meni Moses lo nihari siye eti ta'ame. Moses omo hire ma'e itorai su, Owane Sitewi lo mi erasi nihari lo napetuwe. Nowe mo'o oso a'i su, Owane Sitewi lo mi erasi nihari lo sahe po'ute meme'iti. Yo peri ape, Owane Sitewi Moses ma'e auwe ape, mi erasi aiwawe a'i fai su, ahowa, yo

^q 3:1 2 Ko 5:12; Ap 18:27   ^r 3:2 1 Ko 9:2   ^s 3:3 Kis 24:12; Jer 31:33; Ese 36:26-27

^t 3:6 Jer 31:31; 1 Ko 11:25; Jo 6:63

peri lowe ma'e marepi hepene he'i a'i au ta'ame. Lu taune werese yo peri ape wanu tote umasiyei ape, lowe werese temeniyeeye.⁸ Ahowa, yo peri he'i a'i, Krai lu taune werese ma'e auwe ape, Owane Sitewi lo Hepene Wara'i a'i yo peri he'i a'i ape ne mi erasi a'i se iro heneraiyei. Sosu mo'lo Owane Sitewi lo mi erasi pefine a'i yo peri weriyei hi ani ararowei.⁹ Moses lo yo peri ape tu naifa Owane Sitewi lo mi erasi aiwawe fai. Sosu lu taune werese yo peri umasiyei ape, lowe mi erasi ape siye po'uteye. Ahowa, Owane Sitewi lo Hepene Wara'i a'i yo seni luwaru a'i nomo lo au sasari pamowerowa su, le marepi hepene he'i a'i nomo ma'e aurowa. Serai Owane Sitewi lo mi erasi pefine a'i mi tere'e werese hi ani ararorowa.¹⁰ Peri eite wiyeme a'i tene! Wanure! Yo peri ape, Owane Sitewi lai Moses ma'e auwe ape, tu naifa mi erasi mase fai. Ahowa, pereye nowe eite se, mi erasi ape po'uteye. Mi erasi ape marepi hepene he'i a'i mase aiyesiya ape, yo peri weriyei lo mi ani araronamisiya.¹¹ Sosu mi erasi ape, yo peri ape aiwawe fai ape, po'ute meme'ititeye. Ahowa, Owane Sitewi lo Hepene Wara'i a'i marepi hepene he'i a'i nomo ma'e auwe su, mi erasi pefine a'i lo mi mi weriyei weriyei po'uterowata.

¹² Serai Owane Sitewi lai nomo ma'e peri te'e naneiyei lo ape nomo ninawesiya ape, auwe su, nomo peri lo lu taune werese ma'e kairefi a'i se au te'e fiyariyei.¹³ Nomo meni Moses wou ta'ama. Tu naifa, Moses, omo hire ma'e itorai su, nihari lo mi erasi tewi mitaiye fiyariteye. Serai le nihari lo ipari tahe se napetuwe. Sosu Israel lo lu tewi werese nihari lo mi erasi, po'ute meme'ititeye ape, siye etirowata. Moses lo mi ataheye po'uteye.¹⁴ Ahowa, Owane Sitewi lai marepi lowe lo einami ti tawesiteye. Sosu pereye nowe eite se marepi lowe lo aiwawe a'i iroteye. Serai lowe Moses lo yo peri weriyei siye te'eyei su, marepi lowe lo Owane Sitewi lo yo seni siye so'oruwerowata. Ahowa, lowe Krai ne wanu tote tawesiyei su, Owane Sitewi lai aitu sapu ape, yo peri lo napetuteye ape, ani arau fiyarirowa. Serai lowe fara'u Owane Sitewi lo yo seni siye so'oruwerowa.¹⁵ Ei, pereye nowe eite se, lowe Moses lo yo peri weriyei siye te'eyei su, Owane Sitewi lai marepi lowe lo aitu sapu se napeturowa.¹⁶ Ahowa, lu taune Meni Owane Pefine ma'e atatirowawe, le ne tote tawesiyei su, Owane Sitewi lai aitu sapu marepi lowe lo napetuteye ape, ani arau fiyarisawirowa.¹⁷ Serai Meni Owane Pefine a'i ape, le Owane Sitewi lo Hepene Wara'i a'i ne. Sosu eiwerou ma'e Hepene Wara'i a'i lo irorowa su, le nomo ma'e marepi hepene he'i a'i aurowa. Sosu nomo marepi orese a'i ironamitorowa.¹⁸ Sosu nomo werese, Meni Owane Pefine a'i ne tote tawesisiya ape, nomo fara'u mi erasi pefine a'i lo siye etisiya. Le ipari tahe nihari nomo lo napetuteye ape, ani arau fiyarisawi.

⁸ 3:7 Kis 34:29   ⁹ 3:9 Lo 27:26; Ro 1:17   ¹⁰ 3:13 Kis 34:33   ¹¹ 3:16 Kis 34:34

¹² 3:17 Jo 8:36; Ro 8:2

Serai lu taune tere'e tamo nihari nomo lo siyeyei su, lowe Owane Sitewi lo mi pefine erasi a'i fara'u siyerowa. Le a'i lai nomo nihari lo aiwawe wou iro henerairowa. Nowe mi mi weriyei le nomo mi erasi a'i ta'anesiya. Meni Owane Pefine a'i lai nomo ma'e wiyawi ape ta'anesiya ape, le Owane Sitewi lo Hepene Wara'i a'i ne.

Lu aposel werese tahe pere'e a'i se wahu ta wou a'i ne.

4 ¹Owane Sitewi lai ferafereiyei se ane ma'e wiyawi lo ta'aneyei ne ei aniye. Serai ane marepi eresene momotei a'i se wiyawi lo ta'ananamirowa. ²Ahowa, ane yo seni neritase fareyare a'i me'iyeni ma'e atati arunati. Ane yo seni areare a'i iro ta'ame. Ahowa, ane Owane Sitewi lo peri au luwaruwe ta'ame. Serai ane peri pefine a'i lu taune werese ma'e amerame a'i au te'e areiyeye. Lu taune werese peri ano wanuwe su, lowe marepi lowe lo sahe peri wiyeme a'i wanu so'oruweyeyi. Sosu lowe apou toteye, "Owane Sitewi lai etiri werese, nomo iroteye ape, siyesiya."^z ³Sosu peri heneruwe wisere a'i, nomo au te'e fiyariyiya ape, lu taune tamo wanu so'oru ta'ama, lu taune werese temeniyeyei lo yo umasiye ape, lowe peri eite wanu so'oruwerowata. ⁴Lu taune ape mo, Owane Sitewi lo peri heneruwe wisere a'i wanu so'oruwerowata. Piyene awere? Sepei luwaru pefine a'i, awe lo yo seni luwaru a'i lo sitewi ape ne, le lu taune ape mo lo marepi anite tawesinamiyeyi su, lowe Krai lo mitaiyeyei erasi a'i siyerowata. Mi erasi a'i lo ape Krai lo peri heneruwe wisere a'i wanu so'oruweyeyi ma'e fai. Krai a'i lai Owane Sitewi lo nihari pefine wou a'i ne.^a ⁵Sosu nomo peri heneruwe wisere a'i au te'e fiyariyeyi su, nomo peri ape nomo ne au te'e ta'ame. Ahowa, nomo peri ape Jisas Krai, Meni Owane Pefine a'i nomo lo ne, fene ma'e au te'e fiyariyeyi. Serai nomo Krai lo kairefi a'i unahi irosiya su, nomo Jisas lo wiyawi yahowa'i a'i siye lu fene ne henerai. ⁶Tu naifa Owane Sitewi apou eiyeyi, "Mi erasi pasi sahe tewi mitaiyete." Owane Sitewi aiwawe a'i ape le marepi nomo lo sahe mi erasi tewi mitaiye fiyarirowa. Serai nomo Owane Sitewi lo mi erasi siyeyeyi su, nomo Owane Sitewi lo marepi wanu so'oruweyeyi. Mi erasi ape, nomo siyesiya ape, Jisas lo nihari sahe tewi mitaiyenamisiya.^b

⁷Ahowa, nomo Owane Sitewi lo mi erasi a'i ape siye so'oruweyeyi su, nomo wahu ya'ariyeyi wou a'i ne. Serai lowe Owane Sitewi lo kairefi pefine a'i ape siyesiya. Kairefi pefine ape lai Owane Sitewi ma'e fai. Ahowa, kairefi ape nomo ma'e fai ta'ama.^c ⁸Mi mi werese nomo fofowei erasi teritesiya. Ahowa, nomo kairefi a'i teiteye. Marepi nomo lo meremereye a'i iroteye su, nomo marepi fetane a'i iroteye.^d ⁹Lu tamo nomo ma'e au luwaruweyeyi su, Owane Sitewi lai nomo ne tote i'anerowata. Lowe nomo ma'e ereti se aineyeyi su, lowe nomo aine

^z 4:2 2 Ko 2:17; 1 Te 2:5   ^a 4:4 Ef 2:2; Kl 1:15; Hi 1:3   ^b 4:6 Stt 1:3; Ais 9:2; 2 Ko 3:18

^c 4:7 2 Ko 5:1   ^d 4:8 2 Ko 1:8; 7:5

tera'erowata. ¹⁰Serai mi mi werese nomo marepi orese a'i tahe pa'are nomo lo sahe fofowei teritenamisiya marepi orese a'i tahe nomo lo sahe teritesiya ape, Kraisi aiwawe a'i tu teriteye.^e ¹¹Nomo Jisas lo wiyawi ta'aneyei su, mi mi werese lu tamo nomo aine tera'eyei ne totesiya. Serai nomo fofowei erasi a'i tahe nomo lo sahe teriteyi su, lu taune werese Jisas lo marepi hepene, tahe pa'are nomo sahe siye so'oruwerowa.^f ¹²Nomo Jisas lo peri au te'e fiyariyei su, mi mi werese lu tamo nomo aine tera'eyei ne totesiya. Ahowa, nomo fene ma'e Jisas lo peri au te'esiya su, serai Owane Sitewi lai marepi hepene he'i a'i fene ma'e aunamirowa.

¹³Tu naifa meni ta apou leseye,

“Ane Owane Sitewi lo marepi tote tawesiye. Serai ane marepi lo au te'e fiyariye.”

Sng 116:10

Nomo marepi lo aiwawe a'i tote tawesisiya. Serai nomo marepi apou ape aiwawe a'i tote tawesisiya su, nomo fene ma'e marepi apou ape au te'e fiyariyei. ¹⁴Owane Sitewi lai Meni Owane Jisas si tame ta'ane norohuwe hene ani sineye su, nomo aiwawe apou siye so'oruweye. Owane Sitewi lai aiwawe a'i nomo Jisas mase si tame ta'ane norohuwe hene ani sinerowawe, sosu nomo fene aiwawe le ma'e hetenirowa. Serai nomo le mase mi mi pasi pasi ironamitorowa.^g ¹⁵Etiri werese eite mo fene ne siye so'oruweyei ne pati anisiya. Lu taune tomu ne'ese Jisas ne tote tawesiyei su, Owane Sitewi lai lowe ma'e feraferiyei erasi lo au atuaturowa. Serai lowe werese marepi erasi a'i le ma'e au te'e wisereye nine'irowa. Sosu Owane Sitewi lo mi erasi pefine a'i henerairowa.

Nomo Owane Sitewi ne tote tawesinamite.

¹⁶Serai nomo marepi eresene momotei a'i ironamite. Tahe pa'are nomo lo weriyei pere'e a'i henerai su, mi mi weriyei Owane Sitewi lai marepi hepene nomo lo papu au kairefiyesiya.^h ¹⁷Marepi orese fofowei a'i ape mo nomo teritesiya ape, nowe oso oso a'i irorowa. Piyene aware? Nomo Owane Sitewi lo peri te'e naneiyei siye so'oruwesiya. Owane Sitewi lai nomo ma'e mi erasi a'i lo aurowa. Mi erasi a'i lo ape lai etiri tere'e werese hi ani araronamitorowa.ⁱ ¹⁸Serai etiri werese awei sahe nomo siyesiya ape, nomo owe ape siye etinamite. Ahowa, nomo etiri werese hire ma'e nomo siye ta'ame ape, nomo etiri ape mo siye etinamite. Etiri werese ape mo, awei sahe irosiya ape, witane a'i uwasenamiyei. Sosu etiri werese hire ma'e nomo siye ta'ame ape, etiri ape mo mi mi pasi werese ironamitorowa.^j

Wesi nomo lo ni'arawe hire ma'e ironamisiya.

5 ¹Sosu a'i pe tahe pa'are nomo lo ipo wesi wou a'i ne. Nomo awei sahe irosiya su, hepene nomo lo tahe pa'are papu irosiya. Tahe

^e 4:10 1 Ko 15:31   ^f 4:11 Ro 8:36   ^g 4:14 1 Ko 6:14   ^h 4:16 Ef 3:16   ⁱ 4:17 Ro 8:17-18
^j 4:18 Kl 1:16

pa'are nomo lo temeniyeyei su, Owane Sitewi lai wesi hire ni'arawe sahe nomo ma'e auwei ne ta'ane. Wesi ape Owane Sitewi lai nomo ma'e auwei ape, lu tamo ereti lowe lo se ta'ane ta'ame ape, mi mi pasi pasi irorowa. Owane Sitewi lai wesi ape ne nomo ma'e au te'e so'oruwere areiyeye.^k ²Nomo awei sato irosiya su, nomo wesi ape ne marepi erasi a'i totesiya. Serai nomo marepi sahe heyante omo'omesiya. Wesi nomo lo hire ma'e irosiya ape, nomo Owane Sitewi ma'e apou te'e towerisiya. "Ne wesi ape se nomo hire ma'e fu tawesire."^l ³Nomo temeniyeyei su, tahe pa'are weriyei po'uterowa. Ahowa, nomo omo hire ma'e wiyei su, le nomo ma'e tahe pa'are he'i a'i aurowa. ⁴Serai nomo tahe pa'are weriyei sato irosiya su, nomo no'u erasi a'i omo'omesiya. Sosu nomo fofowei orese erasi a'i tamo teritesiya. Ahowa, nomo temeniyeyei su, nomo hepene nomo lo tahe pa'are mase iroteyeyi wou ta'ama. Ahowa, nomo tahe pa'are he'i a'i, Owane Sitewi lai aurowa ape, aniyeyi ne totesiya. Sosu tahe pa'are weriyei nomo lo uwaseyeyi su, Owane Sitewi lai nomo ma'e tahe pa'are he'i a'i aurowa. Serai nomo mi mi pasi pasi weriyeyi ironamitorowa. ⁵Sosu a'i pe Owane Sitewi lai tahe pa'are he'i a'i ape nomo ma'e auwei ne ta'ane. Sosu le lai Hepene Wara'i a'i lo nomo ma'e eimawesai. Serai Hepene Wara'i a'i lo nomo papu itoraiyeyi su, Owane Sitewi apou eiyei, "Hepene Wara'i a'i ano, ane fene ma'e eimawe arosai ape, le peri te'e nanei tutawe ano ne. Le fene papu wiraiyeyi su, fene etiri ta siye so'oruwewerowa. Nowe me'iyeyi su, ane tahe pa'are he'i a'i fene ma'e ausawirowa."

⁶Serai nomo mi mi werese marepi wisere a'i teritenamisiya. Nomo tahe pa'are weriyeyi towafi nomo lo sahe iroteyeyi su, nomo Meni Owane Pefine a'i lo tahe pa'are he'i a'i aniwata. Serai nomo Meni Owane Pefine a'i mase irorowata. Ahowa, nomo temeniyeyei su, nomo tahe pa'are he'i a'i aniwata. Serai nomo Meni Owane Pefine a'i mase mi mi pasi pasi ironamitorowa.^m ⁷Etiri werese nomo irosiya ape, nomo Owane Sitewi ne tote tawesisiya. Ahowa, nomo etiri ape mo ne nihe se siye ta'ame. ⁸Marepi nomo lo wisereye nine'inamisiya. Pefine a'i ne! Marepi ano aiwawe a'i totesiya. Ane tahe pa'are weriyeyi ano arunatirome. Sosu Meni Owane Pefine a'i mase mi mi pasi pasi ironamitorowa.ⁿ ⁹Etiri tutawe aiwawe a'i ne, etiri werese ape mo, nomo irosiya ape, Owane Sitewi nomo ne au wisereyeyi. Nomo tahe pa'are weriyeyi nomo lo sahe irosiya su, le nomo ne au wisereyeyi. Sosu nomo Meni Owane Pefine mase iroteyeyi su, aiwawe a'i le nomo ne au wisereyeyi.^o ¹⁰Nowe ye'ewi heneraiyeyi su, nomo werese Krai lo etiyeyi sahe teirowa. Werese ta'i ta'i a'i yo seni werese, nomo werese ta'i ta'i a'i irowe ape, le nomo ma'e etiri tamo auwei. Yo seni wisere a'i, nomo irowe ape, le nomo ma'e etiri ta

^k 5:1 2 Ko 4:7 ^l 5:2 Ro 8:23 ^m 5:6 Hi 11:13-16 ⁿ 5:8 Fl 1:23 ^o 5:9 Kl 1:10; 1 Te 4:1

wisere a'i aurowa. Sosu yo seni luwaru a'i nomo irowe ape, le nomo ma'e etiri luwaru a'i aurowa.^p

Nomo Owane Sitewi mase kopurame irosiya.

¹¹Sosu a'i pe Meni Owane Pefine ma'e atoweiyee a'i ne, nomo lai so'oruwesiyee tene! Serai nomo lu taune werese Jisas ma'e henetiyei ne totesiya. Ahowa, Owane Sitewi lai nomo ne siye so'oruwe tepa'asiye. Sosu ane fene ne apou totereme, "Fene marepi towafi fene lo sahe ane ne siye so'oruwerowa." ¹²Nomo wiyawi nomo lo ne iyape towafi nomo lo ei ani arowesiya awere? Ahowa, nomo wiyawi nomo lo fene mase ta'aneyei su, nomo fene ma'e nomo ne wisere a'i fa teriteyei ne totesiya. Nomo wiyawi nomo lo ta'aneyei su, Owane Sitewi lo nihe se marepi nomo lo wara'i a'i ne. Serai meni ta iyape topo lo wiyawi lo ne ei ani aroweyei su, fene le ma'e peri wiyeme a'i itiya'u au te'erowa. ¹³Lu taune tamo nomo ne apou totesiya, "Nomo lu meremereye aiwawe a'i ne." Peri ape wiyeme a'i su, nomo Owane Sitewi umasiyee ne meremereyesiya. Ahowa, nomo marepi farere a'i irosiya su, nomo fara'u fene ne au pati aniyee. ¹⁴Serai Kraisi nomo werese tote wawesiyenamisiya su, sosu nomo marepi lo kairefi se tote umasinamisiya. Marepi nomo lo kairefi a'i totesiya. Apou a'i meni ta'i nomo werese ne temeniyeye. Serai nomo yo seni luwaru a'i irowei ne tote etisiya. ¹⁵Sosu le lu taune werese ne temeniyeye su, lowe, marepi hepene he'i a'i irosiya ape, marepi towafi lowe lo tote umasi ta'ame. Ahowa, lowe, meni ape, lowe ne temeniyeye ape, marepi lo tote umasinamite. Owane Sitewi lai meni ape si tame norohuwe hene ani sineye. Le Meni ape si tame hene norohuwe ani sineye su, le wiyawi ape lowe ne au ta'anesiya.^q

¹⁶Sosu pereye nowe eite se, nomo lu taune siyeyee su, nomo lowe awei lo marepi se au hese ereirowata. Tu naifa ane Kraisi aiwawe a'i ne awei lo marepi se au hese ereiyee ne toteye. Nomo marepi hepene he'i a'i irosiya su, nomo Kraisi awei lo marepi se au hese ereirowata. ¹⁷Serai lu taune Kraisi ma'e nate tawesisiya su, lowe marepi hepene he'i a'i ani tepa'asiye. Yo seni weriyee werese lowe lo po'uteye. Sosu etiri werese lowe lo he'i a'i henerai.^r ¹⁸Etiri werese ape mo Owane Sitewi ma'e fai. Tu naifa nomo werese Owane Sitewi ma'e airame ironamiteye. Ahowa, pereye nowe eite se, Owane Sitewi lai nomo werese Jisas lo kairefi se kaiyemo pefine lo au iro henerai. Nomo Owane Sitewi kaiyemo henerai su, le wiyawi lo nomo ma'e ta'aneyee ne auwe. Sosu lu taune Owane Sitewi ma'e airame irosiya ape, nomo fara'u lowe le ma'e henetaiyee. Serai lowe Owane Sitewi lo kaiyemo aiwawe a'i henerairowa.^s ¹⁹Owane Sitewi lo wiyawi apou a'i ne. Le lu taune omo omo werese sahe Kraisi se le ma'e ta'uwe henetaiyee ne

^p 5:10 Sav 12:14 ^q 5:15 Ro 14:7-8 ^r 5:17 Ro 8:1; Ga 6:15 ^s 5:18 Ro 5:10

totesiya. Lu taune le ma'e henetaiyei su, le lai yo seni luwaru werese a'i lowe lo au sasari pamoweyei. Owane Sitewi lai peri lo eite nomo ma'e auwe. Serai nomo peri lo ape lu taune werese ma'e au te'e fiyariyei. Sosu lu taune werese Owane Sitewi lo kopurame pefine a'i henerairowa.^t

²⁰Serai nomo Kraisi lo peri wanu umasinamiteye. Aiwawe a'i Owane Sitewi lai lu taune werese werese a'i ahi nomo lo se ei aniyei. Serai nomo lu taune werese ma'e Kraisi lo kairefi a'i se apou au te'esiya. "Fene ai atuwei lo yo seni Owane Sitewi ma'e fa arunatite. Sosu fene werese Owane Sitewi lo kaiyemo fa henaire." ²¹Meni ape, Jisas, yo seni werese wara'i a'i ironamiteye. Owane Sitewi lai meni ape ma'e yo seni luwaru werese a'i nomo lo ani fuwe. Sosu nomo werese Jisas ne tote tawesiyei su, Owane Sitewi lai yo seni luwaru a'i nomo lo au sasari pamoweyei. Serai nomo nihe lo se nomo lu taune wara'i a'i henerairowa.^u

6 ¹Serai Owane Sitewi lai wiyawi lo nomo ma'e ta'aneyei ne auwe su, nomo fene ma'e peri kairefi se au te'e towerisiya. Fene le ne tote tawesi umasiyei su, fene feraferiyei lo ape ne, marepi fene lo papu irosiya ape, yahowa'i a'i owe ape totete. ²Owane Sitewi lai fene ma'e apou au te'esiya,

"Nowe ape se ane peri ano fene wanu umasiyei ne ariariyeye. Nowe ape se fene ane ne wanu tote tawesi umasiyei su, ane fene au pati anirowa." *Ais 49:8*

Wanure! Pereye nowe eite se Owane Sitewi lai peri lo fene wanuwei ne ariariyeye. Pereye nowe eite se, Owane Sitewi lai le marepi hepene he'i a'i fene ma'e arowa.

Pol lo etiri orese a'i ne lowe ma'e au te'eye.

³Nomo Owane Sitewi lo wiyawi ta'anesiya su, nomo lu taune peri luwaru a'i wiyawi nomo lo ne au te'e narusiya wou ta'ama. Serai nomo etiri ta yo sahe ani fuwei ne tote ta'ame. Ahowa, yo seni nomo asevaro wara'i a'i fa henaireite. ⁴Ahowa, etiri werese nomo irosiya ape, nomo lu taune werese apou au atuatusiya. Nomo Owane Sitewi lo wiyawi siye lu yahowa'i a'i ne. Nomo etiri luwaru a'i teritesiya ape, marepi orese a'i teritesiya ape, sosu yo seni luwaru a'i lu taune nomo ma'e au luwaruwesiya ape, nomo etiri ape mo teritesiya su, lu taune werese nomo ne siyerowa. Nomo Owane Sitewi lo wiyawi yahowa'i a'i ta'ane siye lu ne. ⁵Lu tamo nomo me au se aineye. Sosu lowe nomo kalabus wesi ma'e heneti. Sosu lu taune tomu ne'ese nomo ma'e ai peri erasi irowe. Etiri eite mo se nomo wiyawi erasi ani tohotete. Pasi tomu ne'ese nomo nihe howeirowata. Sosu nomo lau erasi se teritete.^v ⁶Yo seni nomo lo wara'i a'i ne. Owane Sitewi lai nomo ma'e marepi wisere a'i auwe. Serai

^t 5:19 Ro 3:23-25   ^u 5:21 Hi 4:15   ^v 6:5 2 Ko 11:23-27

nomo Owane Sitewi lo marepi siye so'oruwesiya. Marepi orese a'i nomo ma'e heneraiyei su, Owane Sitewi lai nomo ma'e marepi fetane a'i auwei. Lu taune tere'e marepi orese a'i teritesiya su, nomo fara'u lowe au pati anisiya. Owane Sitewi lo Hepene Wara'i a'i nomo papu irosiya su, nomo lu taune tere'e ne marepi erasi a'i tote wawesiyesiya.^w ⁷Peri nomo lo wiyeme a'i ne. Sosu Owane Sitewi lai nomo ma'e kairefi lo auwe. Nomo yo seni wara'i a'i ironamisiya. Apou a'i nomo yo seni luwaru a'i ereti eyate feni se ai atu tiyatinamisiya. Sosu ereti opi feni se nomo tiye ta ereti anite tawesisiya. Serai yo seni luwaru a'i marepi hepene nomo lo au luwaruwerowata. ⁸Etiri werese ape mo, nomo irosiya ape, lu taune tamo iyape nomo lo ma'e au te'e wisereyesiya. Sosu lu taune tere'e tamo nomo ma'e te'e naruwe. Lu taune marepi nomo lo ma'e au tote wisereyesiya. Sosu lu taune tere'e tamo marepi nomo lo au luwaruwesiya. Lu taune tere'e tamo peri nomo lo ne wawero a'i te'esiya. Ahowa, nomo Owane Sitewi lo peri au te'esiya su, nomo peri wiyeme a'i au te'esiya. ⁹Lu taune tamo nomo ne siye so'oruwesiya. Sosu lu taune tere'e nomo ne yahowa'i toteye. Nowe ta se nomo temeniyeyei ne ataheyeye. Ahowa, marepi hepene nomo lo norohuwe a'i irosiya. Lowe nomo ma'e me au se ainesiya. Ahowa, lowe nomo aine tera'e ta'ame.^x ¹⁰Nomo marepi erasi a'i ewitesiya. Ahowa, nomo mi mi weriyei marepi nomo lo sahe tote nine'inamisiya. Nomo etiri ma'aru nomo lo po'utesiya. Ahowa, nomo lu taune tomu ne'ese ma'e Owane Sitewi lo etiri wisere a'i au nonetisiya. Awei lo lu lo nihe se nomo etiri werese po'utesiya. Ahowa, Owane Sitewi lai etiri werese ape mo lo nomo ma'e au te'e naneiyei ape nomo ma'e auwe.

¹¹Fene lu taune omo Korin sahe irosiya ape, peri ano wanure! Nomo etiri werese ne fene ma'e au te'e areiyeye. Nomo peri ta fareyarerowata. Nomo marepi erasi a'i fene ne totenamisiya. ¹²Nomo fene ne marepi erasi a'i tote wawesiyesiya. Ahowa, fene nomo ne marepi fene lo itiya'u tote wawesiyese ta'ama. ¹³Sosu ane fene ma'e itiya'u au te'esiya. Ane fene ma'e eimane ano wou a'i au te'esiya. Fene marepi erasi a'i se nomo ne au tote wawesiyenamite.^y

Fene lu taune, Kraisi ne umasi ta'ame ape, owe ape umasite.

¹⁴Fene lu tere'e tamo nati wafei wou a'i tiyei su, lu taune ape mo, Jisas lo yo seni umasi ta'ame ape, fene nati wafei se owe ape tite. Ahowa! Yo seni farere a'i sosu yo seni luwaru a'i lowesi nati wafei tirowata. Aiwawe a'i mitaiyeyei sosu pasi a'i nati wafei tirowata.^z ¹⁵Sosu Kraisi aiwawe Satan lowe marepi ta'i a'i toterowata. Fene aiwawe a'i. Fene lu tere'e Jisas lo yo umasiye ta'ama ape, fene lowe aiwawe a'i marepi ta'i a'i toterowata.

^w 6:6 1 Ti 4:12   ^x 6:9 2 Ko 4:10   ^y 6:13 1 Ko 4:14   ^z 6:14 Ef 5:11

¹⁶ Owane Sitewi lo wesi aiwawe. Sosu god tere'e wawero a'i Owane Sitewi lo wesi nati wafei tirowata. Nomo a'i lai Owane Sitewi lo wesi pefine wou a'i ne. Owane Sitewi nomo lo mi mi pasi pasi hepene norohuwe a'i ironamisiya. Tu naifa Owane Sitewi apou eiye,

“Ane lu taune tewi ano marepi hepene lowe lo papu onurowa. Ane lowe aiwawe uweirowa. Ane lowe lo Owane Sitewi irorowa. Sosu lowe lu feni pefine a'i ano irorowa.” *Wkp 26:12*

¹⁷ “Serai fene lu tewi tere'e ape mo atati arunatire. Etiri werese unou a'i ereti se owe ape anitete. Fene yo seni wara'i a'i umasiyei su, fene lu feni pefine a'i lo henerairowa.” *Ais 52:11; Ese 20:34,41*

¹⁸ “Ane tai fene lo henerairowa. Sosu fene werese eimane ano henerairowa.” *2 Sml 7:14*

Meni Owane Pefine a'i peri ape te'eye.^a

7 ¹ Kaiyemo mo werese wanure! Nomo Owane Sitewi lo peri te'e naneiyei ape mo wanu aniye su, nomo werese yo seni wara'i a'i irote. Etiri werese luwaru a'i tahe pa'are, hepene nomo lo aiwawe a'i au luwaruweyei ape, etiri werese ape mo ne, nomo lai tahe pa'are, marepi hepene au aseyarowe irote. Sosu nomo etiri pefine wara'i a'i Owane Sitewi ne au ironamite.

Pol lo marepi wisereye nine'iyei.

² Fene nomo ne marepi fene lo papu totenamite. Nomo lu taune ma'e au luwaruwe ta'ame. Nomo lu taune werese ma'e peri wawero ta au te'e ta'ame. Ahowa, nomo lu taune lo etiri tamo ta'aneyei ne areare ta'ame. ³ Ane peri eite au te'esiya su, ane yo seni fene lo ne au hese erei ta'ame. Ane nowe tu se fene ma'e apou eiye, “Ane fene marepi erasi a'i tote wawesiyesiya. Serai fene temeniyeyei su, ane fene ne aiwawe a'i temeniyereme. Aiwawe a'i fene mi mi pasi pasi iroteyei su, ane fene ne aiwawe a'i irotereme.” ⁴ Ane fene ne marepi kairefi a'i totenamisiya. Ane fene ne marepi wisere a'i totenamisiya. Fene ane marepi fetane a'i auwe. Nomo marepi orese a'i teritesiya su, nomo marepi wisere nine'i se a'i fene ne au teme'eriyesiya.

⁵ Sosu a'i pe nomo omo pani Masedonia ma'e fi su, tahe pa'are nomo lo pere'eyeye. Mi mi werese lu tamo nomo ma'e au luwaruweye. Lowe nomo ne peri te'e naruteye. Serai marepi nomo lo papu atoweiyeye iroteye.^b

⁶ Ahowa, Owane Sitewi lai lu taune werese, marepi orese a'i teritesiya ape, le marepi fetane a'i lowe ma'e aurowa. Owane Sitewi lai nomo ne marepi erasi toteye su, serai le meni Taitus nomo ma'e eimawesai. ⁷ Le nomo ma'e henerai su, le marepi nomo lo ma'e au nine'itai. Aiwawe a'i le ane ma'e peri ta fene ne au te'esai. Le ane ma'e apou au te'esai, “Fene,

^a 6:18 Jer 31:9 ^b 7:5 2 Ko 2:13

lu taune Omo Korin sahe irosiya ape, le ma'e marepi wisere fetane a'i au irowe. Fene ane siyeyei ne totereme. Sosu marepi orese a'i ane teriteteye ape, fene ane ne marepi erasi a'i ewiteteye. Sosu fene ane ne marepi erasi a'i tote wawesiyesiya." Serai ane peri ape wanuwe su, marepi ano erasi a'i tote wisereye nine'iteye.

⁸Fene one towe tutawe ano siye te'eye su, fene marepi orese a'i teriteteye. Ane one towe ape leseye su, marepi ano orese a'i terite ta'ame. Ane marepi orese a'i fene lo siyeye su, marepi ano orese a'i teriteteye. Ahowa, one towe ano nowe oso a'i se fene ne marepi orese a'i au irowe.^c

⁹Ahowa, pereye nowe eite se ane marepi erasi a'i tote nine'isiya. Fene one towe ano siye te'eye su, fene marepi orese a'i teriteteye. Ahowa, fene yo seni luwaru a'i atati arunati su, marepi ano erasi wisereye nine'iteye. Owane Sitewi lai marepi orese a'i fene lo au irowe. Serai fene yo seni luwaru a'i atati arunati su, one towe ano marepi hepene fene lo ma'e au luwaruwe ta'ame. ¹⁰Ahowa, Owane Sitewi lai lu taune tamo marepi orese a'i irowei su, sosu lowe yo seni luwaru a'i me'iyeni ma'e atati arunatiyei. Sosu Owane Sitewi lai lowe ma'e marepi hepene he'i a'i arowa. Serai lu taune werese marepi wisereye nine'iyei. Ahowa, marepi orese a'i, awei lo lu taune teritesiye ape, lowe yo seni luwaru a'i atati arunati ta'ame su, lowe mi mi pasi pasi weriyei temeniyerowa.^d ¹¹Serai Owane Sitewi lai fene ma'e marepi orese a'i au irowe su, fene marepi hepene fene lo siye etire. Yo seni asevaro a'i umasiyei ne tohoteteye. Fene lu taune werese ma'e apou au atuututeye. Lu tamo ane ne yo seni luwaru a'i au fu te'eye su, fene yo seni asevaro a'i ano ne au te'e areiyeteye. Lowe ane ne au te'e luwaruweteye su, fene lowe ma'e ai marepi toteteye. Fene lowe ne hepene se hemirehemiye. Fene ane ne marepi erasi a'i tote wisereyete. Fene ane ne marepi erasi a'i tote wawesiyenamiteye. Lowe ane ma'e au luwaruweteye su, fene witane se a'i lowe ma'e itiya'u aineyei ne toteye. Etiri werese ape mo ne fene yo seni asevaro a'i iroteye.

¹²Serai ane tu one towe ape fene ma'e leseye su, ane meni ape yo seni luwaru a'i irowe ape, tote ta'ame. Sosu, aiwawe a'i ane meni ape ma'e, etiri au luwaruweye ape tote ta'ame. Ahowa, ane one towe ape fene ma'e leseye su, ane fene ma'e peri ta a'i au lese areiyeye. Fene peri eite wanu umasiyei su, fene etiri ape apou au atuaturowa. Owane Sitewi lo nihe se fene nomo ne marepi erasi a'i tote wawesiyenamiteye. ¹³Serai etiri werese ape mo se nomo marepi fetane a'i ironamiteye.

Nomo marepi fetane a'i ironamiteye su, nomo meni Taitus ne marepi erasi a'i au wisereye nine'iteye. Le fene mase iroteye su, fene marepi lo au te'e wisereyete. Serai yo seni fene lo ne le marepi erasi a'i au te'e nine'iteye. ¹⁴Ane iyape fene lo le ma'e ei ani aroweye. Sosu ane yo seni

^c 7:8 2 Ko 2:4   ^d 7:10 Mt 27:3-5; Hi 12:16-17

fene lo ne wanuwe su, ane fene ne neritase se ta'ama. Ahowa, nomo mi mi weriyei peri wiyeme a'i fene ma'e au te'eteye. Aiwawe a'i etiri werese ape mo ne, fene iroteye ape, nomo Taitus ma'e au te'eye su, wisere pefine a'i ne. ¹⁵Serai le fene werese ne marepi erasi a'i tote wawesiyenamisiya. Le fene mase iroteye su, fene peri lo ape umasiyei ne tohoteyei. Taitus fene ma'e henerai su, fene le ne marepi erasi a'i au tote wisereyete. Aiwawe fene le ne marepi fetane a'i au totete. Serai fene le ne marepi wisere a'i se eriteye. ¹⁶Serai ane fene ne marepi erasi tote wisereye nine'isiya. Ane fene ne marepi erasi a'i toteye su, ane etiri ta apou so'oruwesiya. Mi mi weriyei fene yo seni farere a'i ironamirowa.

Krais lo lu feni ma'aru tamo isafiyei ne au ta'uweye.

8 ¹Kaiyemo mo, nomo Owane Sitewi lo ferafereiyei ne fene ma'e au te'ereme. Owane Sitewi lai ferafereiyei lo ape lu taune werese ma'e, Owane Sitewi lo yo seni umasiteye ape, omo pani Masedonia sahe auwe.^e ²Lu tamo lowe ma'e erasi a'i au luwaruweteye su, lowe marepi hepene nine'i teme'eriye irowe. Lu taune tamo ma'aru po'uteye su, lowe lai ma'aru towafi lowe lo lu taune tere'e ma'e auwei ne ani ta'uweye. Lowe werese isafiyei a'i ne. ³Wiyeme a'i ane fene ma'e au te'esiya. Lowe ma'aru towafi lowe lo lu taune ape ma'e auwei ne ani ta'uweye. Wiyeme a'i. Lowe ma'aru ariye ataheyeye su, lowe ma'aru ne'ese noneyei ne totete. Lowe marepi towafi lowe lo tote umasiteye. ⁴Lowe nomo ma'e peri kairefi a'i se mi mi weriyei apou te'e toweriye, "Lu taune, Jisas lo yo umasisiya ape, omo pani Judia sahe, lowe etiri ma'aru werese po'utesiya. Serai nomo ma'aru nomo lo lowe ma'e isafiyeyei ne totesiya." ⁵Nomo ma'aru ape mo, lowe auwe ape, siyeye su, nomo hepene se su'ariye. Lowe tutawe a'i Meni Owane Pefine a'i ma'e marepi hepene towafi lowe lo auwe. Sosu mo'o lowe Owane Sitewi lo marepi tote umasiteyewe, marepi hepene lowe lo nomo ma'e aiwawe a'i tote wawesiyeye auwe. ⁶Serai nomo Taitus ma'e peri kairefi a'i se apou te'eye, "Ne omo Korin ma'e tu henerai su, ne lu taune ape mo ma'e eiye, 'Fene ma'aru tamo lu taune tere'e ma'e auwei ne ani ta'uwere!' Sosu ne si tame irowa su, ne ma'aru lowe lo, lowe au ferafereiyei ape, ani ta'uwe tepa'asiyei." ⁷Fene etiri erasi a'i irosiya. Fene Owane Sitewi lo marepi ne tote tawesi umasinamisiya. Peri werese fene lo wisere erasi a'i se au te'e fiyarinamiteye. Fene etiri werese siye so'oruwesiya. Fene lu taune tere'e ape mo ne au pati aniyei ne totenamisiya. Fene nomo ne marepi erasi a'i tote wawesiyenamisiya. Serai ane fene ma'e peri kairefi a'i se au te'esiya. Fene marepi wawesiyeyei lo wiyawi ironamite. Ma'aru towafi fene lo ne, fene lu taune ma'e marepi erasi a'i se isafiyei nonete.^f

^e 8:1 Ro 15:26; 2 Ko 9:1-2   ^f 8:7 1 Ko 16:1-2

⁸ Ane peri kairefi a'i se fene ma'e au te'esiya wou ta'ama. Ahowa, ane marepi fene lo memeliyeyi ne totesiya. Marepi fene lo farere a'i awere? Ane lu taune tere'e lo isafiyeyei ne au te'e atuatusiya. Ane fene ma'e ei towerisiya. Marepi tote wawesiyeyei fene lo wiyeme a'i awere? Arearesiya awere? ⁹ Fene Meni Owane Jisas Kraisi lo ferafereiyeyi siye so'oruwe tepa'asiye. Le etiri tomu ne'ese ironamiteye. Ahowa, le etiri werese topo lo fene ne fu arunati. Sosu le hi awei sahe itorai su, le etiri ma'aru werese po'uteye. Serai etiri werese lo po'uteye su, Owane Sitewi lo nihe se, le fene ma'e etiri tomu ne'ese aurowa.⁸

¹⁰ Serai ma'aru fene lo isafiye noneyeyi ne, ane marepi ano fene ma'e au te'esiya. Fene marepi ano umasire. Tu naifa iyu menei ta'i i tepa'asiye su, fene ma'aru tamo ta'uwerai. Pereye nowe eite se, fene wiyawi ape ta'ane tepa'asire. Serai fene isafiyeyei lo marepi totenamite. ¹¹ Serai fene wiyawi ape iro tepa'asire. Tu naifa fene wiyawi ape irowei ne toteye. Sosu pereye fene wiyawi ape ta'ane tepa'asirowa su, marepi fene lo aiwawe a'i wisereye nine'i toterowa. Fene ma'aru erasi irosiya su, fene ma'aru tewi erasi a'i aure. Ma'aru oso a'i irosiya su, fene tewi oso a'i aure. ¹² Fene ma'aru tewi a'i lowe ma'e auwei ne totesiya su, Owane Sitewi lai fene ma'e au wisereyeyei. Owane Sitewi lai etiri ma'aru werese meni ta anitesiya ape, siye so'oruwesiya. Ahowa, le lai etiri ma'aru werese meni ta ariye a'i irosiya ape, siye ta'ame.^h

¹³⁻¹⁴ Marepi ano apou totesiya. Nomo lu taune tere'e ma'e au te'eyei wou ta'ama. "Fene ma'aru tomu ne'ese a'i lu taune ma'e owe ape au isafiyete." Sosu fene marepi orese a'i teritesiya. Ahowa, fene etiri ma'aru tomu ne'ese a'i irosiya su, fene ma'aru tamo lu taune tere'e ma'e isafiyere. Sosu aiwawe a'i nowe mo'o fene etiri ma'aru po'uteyeyi su, lu taune tere'e fene ma'e ma'aru tamo isafiyerowa. Serai fene Owane Sitewi lo marepi tote umasirowa. ¹⁵ Tu naifa Owane Sitewi lai one towe lo sahe apou eiye, "Meni ta ayei tomu ne'ese ta'uwe anisiya ape, wesi lo teme'eriye ta'ame. Sosu meni tere'e ta ayei oso a'i ta'uwe anisiya ape, wesi lo teme'erienamisiya."
Kis 16:18

Pol meni Taitus omo Korin ma'e eimawesawi.

¹⁶ Sosu a'i pe meni ta iyape Taitus, le marepi erasi a'i se fene ne au pati aninamiyeyi ne totesiya. Le nomo aiwawe a'i ne. Serai nomo Owane Sitewi ma'e le ne au te'e wisereyeyiya. ¹⁷ Meni ape peri nomo lo wanu umasiteye ne toteye. Sosu le fene ma'e sewiyeyei ne toteye su, le marepi topo lo umasiteye. Le marepi erasi a'i fene ma'e sewiyereme. ¹⁸ Serai nomo kaiyemo tere'e nomo lo ta Taitus aiwawe fene ma'e eimawesawiyeyi. Meni tere'e ape Owane Sitewi lo peri heneruwe au te'eteye su, lu taune werese

⁸ 8:9 Mt 8:20; Fl 2:6-7   ^h 8:12 Mk 12:43-44

Owane Sitewi lo yo seni umasisiya ape, lowe le ne au tote wisereyeye. ¹⁹Etiri tere'e ta ane fene ma'e te'esiya. Lu taune werese, Owane Sitewi ne tote tawesi umasisiya ape, lowe meni ape nomo aiwawe eimawesawiyei ne ariariyeye. Nomo ma'aru, lu taune tere'e ma'e auwe ape, aiti su, nomo Owane Sitewi lo marepi erasi pefine a'i ne au atuaturowa. Sosu aiwawe nomo lu taune werese ma'e marepi wisere a'i nomo lo au atuatuwei.

²⁰Nomo ma'aru ape aitiyeyi su, lu taune peri luwaru a'i nomo ma'e au fu te'erowata. Serai nomo meni ape aiwawe ma'aru ape lu taune ma'e au nonetiyei ne aitirowa. ²¹Marepi sitewi nomo lo apou a'i ne. Owane Sitewi lo nihe se sosu lu taune werese lo nihe se, nomo yo seni farere aseparo a'i umasiyeyi.

²²Nomo kaiyemo tere'e ta lowesi mase fene ma'e eimawesawiyei. Nomo le ma'e wiyawi tomu ne'ese ta'aneyeyi ne te'e toweriye. Wiyawi werese ape mo ne, le marepi wisere a'i se wiyawi ape mo ta'aneteye. Serai le marepi fene lo ne wanuwe su, le marepi kairefi a'i se, lowesi mase aiwawe a'i ma'aru fene lo au nonetiyei ne totesiya. ²³Ane Taitus ne totesiya, le kaiyemo ano ne. Sosu le ane mase fene au pati aniyeyi ne ta'anesiya. Sosu kaiyemo mo nomo lo lowesi ma'e iyei ape ne, lowe lu taune, Krais ne tote tawesisiya ape, iyape lowe lo se iyei. Lowe omo Jerusalem ma'e ma'aru fene lo au nonetiyei ne iyei su, lowe Krais lo marepi ma'e au te'e wisereyerowa. ²⁴Serai fene lowe ma'e marepi fene lo au tote wawesiyete. Fene lowe ne marepi tote wawesiyeyeyi su, lu taune, Krais ne tote tawesisiya ape, lowe tote wawesiyeyeyi fene lo siyerowa. Sosu lowe apou siye so'oruwerowa. Nomo iyape fene lo ei ani aroweteye su, marepi nomo lo farere a'i ne.ⁱ

Fene lu taune Jisas lo lu feni ani pati ferafereite.

9 ¹Sosu a'i pe ma'aru ape ne, fene Juda lo lu feni ma'e auwei ne ani ta'uweye ape, lowe Jisas ne tote tawesisiya. Ane peri tere'e tamo fene ma'e leseseyi wou ta'ama.^j ²Ane marepi fene lo so'oruwesiya. Mi mi tomu ne'ese ane iyape fene lo lu taune ma'e omo pani Masedonia sahe ei ani aroweye. Ane lowe ma'e apou eiye, "Mi mi werese fene lu taune ma'e au pati ani naneiyeyi. Tu naifa iyu menei i tepa'asiyeyi su, fene omo pani Akaia sahe ma'aru au ta'uwe naneiyeyi. Lowe marepi wisere a'i fene lo wanuwe su, lowe aiwawe ma'aru tamo au ta'uwe naneiyeyi." ³Serai ane lu hesi heta fene ma'e eimawesawiyeyi. Lowe heneraiyeyi su, lowe peri nomo lo wiyeme a'i siyeyeyi. Nomo iyape fene lo lu taune ma'e omo pani Masedonia sahe irosiya ape, ei ani aroweteye su, fene peri nomo lo yahowa'i owe ape iro heneraire. Ahowa, ane fene ma'e eisiya, "Fene ma'aru ape mo ani ta'uwe tepa'asiyeyi." Serai peri nomo lo lowe ma'e

ⁱ 8:24 2 Ko 7:13-14   ^j 9:1 2 Ko 8:1-7

wiyeme a'i heneraiyei. ⁴Lu tamo omo pani Masedonia ma'e fai ape, lowe ane mase fene ma'e iyei su, sosu fene ma'aru fene lo au ta'uwe nanei ta'ame su, ane fene aiwawe a'i neritase erasi a'i teriterowa. Nomo piyene neritase a'i teriterowa awere? Ane iyape fene lo ne lowe ma'e ei ani aroweye. Sosu fene ma'aru tamo ta'uwe nanei ta'ame. ⁵Serai ane lu hesi heta ape mo ma'e peri kairefi a'i te'eye. Lowe fene ma'e tu sewiyeyei ne iyei. Lowe heneraiyei su, lowe ma'aru fene auwei ne tot-eye ape, au ta'uwe nanei tepa'asiyei. Sosu ma'aru fene lo fene au ta'uwe tepa'asiyei ape, sosu marepi fene lo wisere a'i tot-eyei. Ane marepi fene lo ei tatai aniyei wou ta'ama. Marepi ano apou totesiya. Fene ma'aru ape marepi nine'iyei se aure.

Ma'aru, etiri fene lo lu taune ma'e isafi nonete.

⁶Peri ano wanu tawesire. Meni ta me so tewi oso a'i tamo yehe sameyeyi su, le me so oso a'i ta'e aniyeyi. Sosu meni ta me so tomu ne'ese yehe sameyeyi su, le me so tomu ne'ese ta'e aniyeyi.^k ⁷Serai peri anowe ape apou te'esiya. Lu taune ta'i ta'i a'i marepi towafi lowe lo ma'aru tamo auwei ne tot-eyei su, le ma'aru apou a'i auwei. Lu taune ta'i ta'i a'i marepi orese a'i se, lowe ma'aru tamo owe ape aure. Aiwawe a'i ane marepi lowe lo ma'aru tamo auwei ne tatai aniyeyi wou ta'ama. Lu taune, marepi nine'iyei se ma'aru auwe ape, Owane Sitewi lai lowe ne marepi erasi a'i tote wawesiyesiya. ⁸Piyene awere? Fene ma'aru fene lo marepi nine'iyei se auwei su, Owane Sitewi lai fara'u etiri ma'aru tomu ne'ese fene ma'e itiya'u aurowa. Serai fene etiri ma'aru fene lo po'uterowata. Le fene ma'e etiri ma'aru tomu ne'ese auwei su, fene fara'u lu taune tere'e etiri ma'aru ariye ape au nonetirowa. ⁹Tu naifa weryeyi, Owane Sitewi one towel sahe apou eiyeyi,

“Meni ta etiri ma'aru tomu ne'ese lu taune ariye ape ma'e, auwei su, yo seni wisere a'i lo mi mi pasi pasi weryeyi ironamitorowa.”

Sng 112:9

¹⁰Serai apou wou a'i ne. Owane Sitewi lai me so same siye meni ma'e au naneiyeyi. Le aiwawe a'i meni ape ma'e nau ta'ase au ayei ne aunamiyeyi. Serai Owane Sitewi aiwawe a'i fene ma'e etiri ma'aru tomu ne'ese auwei su, le etiri ma'aru fene lo erasi pefine a'i heneraiyei ne au irorowa. Sosu etiri ma'aru fene lo ape erasi a'i henerairowa su, fene fara'u lu taune tere'e ma'e au nonetirowa.^l ¹¹Serai apou a'i fene etiri ma'aru tomu ne'ese lu taune tere'e ma'e au nonetiyei su, Owane Sitewi lai etiri ma'aru tomu ne'ese fene ma'e itiya'u aurowa. Sosu fene mi mi weryeyi lu taune, etiri ma'aru ariye a'i ape ma'e, au nonetiyei. Serai nomo ma'aru fene lo lu taune ma'e au nonetiyei ne aitiyei su, lowe Owane Sitewi ma'e

^k 9:6 Snd 11:24-25   ^l 9:10 Ais 55:10

marepi au te'e wisereyerowa. Owane Sitewi lai mi mi werese etiri tomu ne'ese aurowa. Serai fene fara'u a'i nowe tere'e tere'e se lu taune ariye a'i ma'e nonetirowa. Sosu nomo ma'aru ape lowe ma'e wa'aretiyei su, lowe Owane Sitewi ma'e ma'aru fene lo ne au te'e wisereyerowa.

^m 12 Serai wiyawi fene lo ape fene ta'anesiya ape, fene lu taune tomu ne'ese ma'e, omo Jerusalem sahe, etiri ma'aru ariye ape, au pati aniyei. Lu taune ape mo, Jisas lo yo seni umasisiya ape, ma'aru fene lo aniyei su, lowe yo seni fene lo ne Owane Sitewi ma'e au te'e wisereyerowa. ¹³ Sosu wiyawi fene lo ape lu taune werese ma'e, fene ta'anesiya ape, apou au atuatu areiyesiya. Lu taune wiyawi fene lo siyeyei su, lowe Owane Sitewi ma'e au te'e wisereyeyei. Aiwawe a'i lowe apou siye so'oruweyei. Fene Krais lo peri heneruwe mi mi weriyei umasinamisiya. Sosu aiwawe fene ma'aru tomu ne'ese lowe ma'e sosu lu taune tere'e werese ma'e au nonetisiya. Etiri ape mo ne lowe lai Owane Sitewi ma'e au te'e wisereyeyei. ¹⁴ Serai Owane Sitewi lo seremareyeyei erasi pefine a'i, le fene ma'e auwe ape, lowe siyeyei su, lowe werese fene ne Owane Sitewi ma'e au te'e toweriyei. Sosu lowe fene ne marepi erasi a'i sewiyeyei ne totesiya. ¹⁵ Serai Owane Sitewi lai etiri erasi ta nomo ma'e neri a'i auwe su, nomo werese le ma'e au te'e wisereyete. Etiri ape ne, le nomo ma'e neri a'i auwe ape, apou a'i meni eime lo ne.

Aposel Pol lai wiyawi topo lo ne itiya'u te'eye.

10 ¹ Ane, Pol, marepi ano se fene ma'e te'e areiyesiya. Lu taune tamo apou ane se au fu te'eye, "Meni ape Pol nomo mase iroteye su, le marepi lo pere'e a'i ne. Sosu le peri kairefi a'i nomo ma'e au te'e ta'ame. Ahowa, le omo eyeri ma'e iroteye su, marepi lo kairefi a'i sosu ai peri kairefi a'i nomo ma'e au te'esiya." Serai ane fene ma'e Krais lo marepi momotei a'i sosu marepi wisere a'i se ei toweriyei.ⁿ ² Ane fene ma'e aiyeyei su, fene weiyai! Fene Krasi lo marepi umasisiya su, ane fene se ai peri kairefi a'i se te'erowata. Ahowa, lu taune tamo ane ne apou te'esiya su, "Pol awei lo yo seni luwaru a'i umasisiya." Lu taune ape mo ma'e ane lai ai peri kairefi a'i se au te'erowa.^o ³ Peri eite wiyeme a'i tene! Nomo lu aposel aiwawe a'i lu taune werese hi awei sahe wou a'i ne. Ahowa, nomo marepi sitewi lowe lo wou tote ta'ame. ⁴ Ahowa, etiri werese se nomo ai atusiya ape, lowe awei lo lu taune lo etiri wou ta'ame. Ai atuwei lo etiri werese nomo lo, nomo Owane Sitewi lo kairefi se ai atu tiyatsiya. Nomo ai atuwei su, nomo fisahe kairefi werese a'i fara'u aine tapeti towesiyei.^p ⁵ Nomo fara'u ai peri wawero hi ani ararosawiyei. Sosu lu tamo Owane Sitewi lo yo einamiyei su, sosu lu taune Owane Sitewi ma'e aiyerowata. Nomo fara'u yo seni ape aine fiyari arosawiyei. Sosu nomo marepi luwaru

^m 9:11 2 Ko 1:11; 4:15   ⁿ 10:1 1 Ko 2:3   ^o 10:2 1 Ko 4:21   ^p 10:4 Ef 6:13-17

a'i lowe lo werese anite ti tawesirowa su, nomo lowe Kraisi lo yo seni umasiyei ne au irorowa. ⁶Sosu fene mi mi weriyei Kraisi lo marepi werese tote umasiyei su, nomo fara'u peri werese lo, fene arisiye ape, nomo fene ma'e fofowei erasi a'i itiya'u auwei ne naneirowa.

⁷Fene werese nihari tahe a'i siyesiya. Lu taune tamo marepi lowe lo apou a'i te'eye, "Ane Kraisi lo yo seni umasiye." Lu taune ape mo lowe marepi towafi lowe lo tame tote etire. Lowe nomo ne au ani ararowei su, lowe peri wawero au te'erowa. Nomo lai lowe aiwawe a'i Jisasi lo yo seni umasinamisiya. ⁸Meni Owane Pefine a'i ane ma'e kairefiyeyei lo auwe. Serai ane iyape topo lo kairefi erasi a'i ne ei ani aroweyei su, ane neritaseyeyei terite ta'ame. Ahowa, kairefiyeyei ape se, Owane Sitewi nomo ma'e auwei ape, nomo tote tawesiyeyei fene lo au kairefiyerowa. Nomo marepi fene lo au luwaruwerowata. ⁹Fene one towe ape mo ano siye te'eyei su, ane marepi fene lo au atoweyeyei wou ta'ama. ¹⁰Meni ta one towe ano siye te'eyei su, apou te'eyei, "Pol lo one towe peri kairefi a'i sosu marepi orese a'i lo au te'esiya. Ahowa, le nomo sato irosiya su, marepi lo pere'e a'i ne. Sosu peri pisa'i a'i ne." ¹¹Meni ape peri ape te'esiya ape, le peri ano wanu so'oruwere! Nomo eyeri ma'e fene ma'e one towe ta lesesiya su, nomo peri kairefi a'i se fene ma'e leserowa. Sosu aiwawe a'i nomo fene mase irowei su, peri nomo lo nihari fene lo sahe kairefi a'i se aiwawe a'i au te'erowa.

¹²Lu taune tamo iyape towafi lowe lo ei ani arowesiya. Wiyeme a'i ne. Nomo lowe aiwawe ta'ama. Lowe yo seni towafi lowe lo au hese ereisiya. Lowe lu taune tere'e lo yo seni au te'e hese ereiyeyei su, lowe yo seni towafi lowe lo se au hese etirowa. Lowe apou totesiya, "Yo seni towafi nomo lo asevaro farere a'i ne." Lowe marepi eite totesiya su, marepi lowe lo wisereye ta'ame.

¹³Lu taune yo seni apou ape irosiya ape, lowe nomo ma'e etiri ta au atuatusiya. Etiri ape apou a'i ne, lowe marepi towafi lowe lo so'oru ta'ama. Ahowa, nomo lowe aiwawe ta'ama. Owane Sitewi lai nomo ma'e kairefiyeyei ta wiyawi lo ta'aneyeyei ne auwe. Serai nomo wiyawi lo ta'aneyeyei su, nomo fara'u iyape nomo lo ei ani aroweyei. Nomo wiyawi tere'e werese ta'aneyeyei su, nomo iyape towafi nomo lo ei ani arowerowata. Serai nomo wiyawi lo fene ponei sahe ta'aneyeyei su, nomo fara'u iyape nomo lo ei ani aroweyei. ¹⁴Owane Sitewi lai nomo fene ma'e peri lo au te'eyei ne eimawesawi. Sosu nomo fene ma'e tu henerai su, owe meni ta lai fene ma'e Kraisi lo peri heneruwe wisere a'i au te'e te ta'ame. Serai nomo lu owane fene lo henerai tepa'asiye.

¹⁵Serai lu tamo tere'e wiyawi ta'aneyeyei su, nomo apou eirowata, "Wiyawi ape nomo a'i lai ta'aneye." Ahowa, marepi nomo lo apou

⁹ 10:8 2 Ko 13:10   ^r 10:13 Ro 12:3

totesiya. Nomo tote tawesiyei fene lo au kairefiyeyei ne totesiya. Sosu wiyawi nomo lo, fene sahe ta'anesiya ape, erasi a'i heneraiyei. ¹⁶Serai tote tawesiyei fene lo kairefi a'i irorowa su, nomo fara'u omo pani tere'e eyeri ma'e Kraisi lo peri heneruwe au te'e fiyariyei ne iyei. Omo pani ape sahe lu tere'e tamo wiyawi ta'ane ta'ame. Sosu lu taune tere'e tamo wiyawi ta'aneyei su, nomo apou eirowata. "Wiyawi ape omo tere'e sahe nomo a'i lai ta'aneyei." Ahowa, nomo iyape towafi nomo lo yahowa'i a'i ei ani arowerowata.

¹⁷Tu naifa Owane Sitewi lai one towe lo sahe apou te'eye,

"Meni ta iyape ta ei ani aroweyei ne totesiya su, le Meni Owane Pefine a'i lo iyape ei ani arowete."

Jer 9:24

¹⁸Serai meni ta topo le a'i au te'e wisereyeyei su, Owane Sitewi lai le ne marepi luwaru a'i toteyei. Ahowa, meni ta Owane Sitewi ma'e au te'e wisereyeyei su, Owane Sitewi meni ape ne wisere a'i toteyei.^s

Pol lai aposel wawero a'i ne au te'e areiyeye.

11 ¹Ane fene ma'e peri pisa'i te'eyei ne totereme. Fene ane ne marepi momotei a'i totere. Fene peri pisa'i ano fa wanure. ²Ane fene ne marepi erasi a'i totenamisiya. Apou aiwawe a'i Owane Sitewi lai fene ne marepi erasi a'i totenamisiya. Fene taune wati'are aseparo wou a'i ne. Ane tai ta wou a'i ne. Ane fene meni ta'i ma'e naitu ene ayei ne ariariyeye. Meni ape Kraisi tene!^t ³Ahowa, marepi ano fene ne atowei a'i totesiya. Tu naifa weryei weryei, haru luwaru a'i ape, Satan, le menitani Eve peri wawero se au te'e areareye. Serai owe meni ta lai fene peri wawero a'i se marepi tatai aniyei ne owe ape au te'e arearete. Sosu fene Kraisi lo marepi wara'i me'iyeni ma'e atati arunatirowawe, Sepei Satan lo peri wawero tote umasirowa.^u ⁴Nomo tu fene ma'e Jisas lo peri heneruwe au te'eyei ne fai su, nomo Jisas wiyeme pefine a'i fene ma'e au te'e areiyeteye. Sosu nowe pereye meni ta lai fene ma'e Jisas tere'e wawero au te'e fiyarirai su, fene peri wawero lo marepi nine'iyei se wanu umasirowa. Nomo Hepene Wara'i a'i lo ne fene ma'e au te'eteye. Ahowa, fene sepei wawero a'i tote umasiteye. Nomo fene ma'e peri heneruwe Owane Sitewi ma'e fai ape au te'e areiyeteye. Ahowa, fene peri heneruwe wawero a'i, Satan ma'e fai ape, wanu tote umasisiya.^v

⁵Wanure! Marepi ano apou totesiya. Lu ape mo fene peri wawero a'i au te'esiya ape, ane lowe unahi ma'e iro ta'ame. Fene apou totesiya, "Lu ape mo, lu wiyeme pefine a'i tene!" Wawero! Lu ape mo lowe lu yahowa'i a'i ne."^w ⁶Lu tamo ape mo ane ne apou te'esiya, "Pol peri ta au te'esiya su, le peri au te'e noweinowei ta'ame." Ahowa, peri ape wiyeme a'i su, ane

^s 10:18 1 Ko 4:4   ^t 11:2 Ef 5:26-27   ^u 11:3 Stt 3:4,13   ^v 11:4 Ga 1:8-9   ^w 11:5 1 Ko 15:10; 2 Ko 12:11

etiri tomu ne'ese siye so'oruwesiya. Nowe mi mi werese ane fene ma'e au te'eteye su, ane marepi wisere a'i ano fene ma'e au te'e atuatu areiyeteye.^x

⁷Ane fene ma'e Owane Sitewi lo peri heneruwe au te'e fiyariteye su, ane ma'aru fene lo ani ta'ame. Ahowa, ane marepi topo ano hi ani ararowe su, ane iyape fene lo ei ani aroweteye. Yo seni ano ape luwaru a'i awere? Piyete awere?^y ⁸Ane fene ma'e peri heneruwe au te'eteye su, lu taune omo tere'e tere'e sahe, Owane Sitewi lo yo umasisiya ape, lowe ma'aru ane ma'e auwe. Marepi ape wou a'i ne. Ane ma'aru lowe lo fene ma'e au pati aniyei ne ta'arei aniyei.^z ⁹Sosu ane fene mase iroteye su, ane ma'aru po'uteye. Ane ma'aru fene lo ei tore ani ta'ame. Ahowa, kaiyemo mo ano omo pani Masedonia ma'e fai ape, etiri ma'aru ane ma'e aitai. Sosu aiwawe nowe mo'o heta su ane etiri ma'aru werese fene lo ei tore anirowata. Ane mi mi werese fene ma'e marepi orese a'i au ta'ame.^a ¹⁰Krais lo peri wiyeme marepi hepene ano papu irosiya. Serai ane peri wiyeme a'i ape ne ei ani arowenamirowa. Owe meni ta lai omo pani Akaiya sahe peri ape einamirowata. Ane fara'u mi mi weriyei Krais lo peri wiyeme a'i ne ei ani arowerowa. ¹¹Ane piyene apou eisiya awere? Ane fene ne marepi tote wawesiyete ta'ame awere? Ei! Owane Sitewi lai marepi ano siye so'oruwe tene! Ane fene ne marepi erasi a'i tote wawesiyenamisiya.

¹²Serai wiyawi ano ape, ane mi mi werese ta'anesiya ape, lu ape tere'e mo iyape towafi lowe lo ei ani aroweyei su, ane yo seni lowe lo ape einamiyei ne tohoteyei. Lowe apou te'eyei, "Wiyawi ape nomo ta'anesiya ape, Pol lo wiyawi aiwawe a'i ne." Wawero a'i. Ane peri lowe lo ne te'e naruwei. Ane ma'aru tamo fene ma'e ei towerirowata. ¹³Lu ape ne, Owane Sitewi lai peri lowe lo au te'eyei ne eimawe ta'ame. Aiwawe a'i lowe Owane Sitewi lo wiyawi siye lu wawero a'i ne. Lowe wiyawi lowe lo ta'anesiya su, lowe lu taune werese ma'e au arearesiya. Lowe atati aweto arearesiyawe, sosu Krais lo wiyawi lu pefine a'i heneraiyei ne totesiya.

¹⁴Sawi amou! Wanure! Marepi ano hepene se su'ari ta'ame. Piyene awere? Satan lai sepei luwaru a'i ne. Le a'i lai ipari nihari wisere wou a'i mi erasi tewi mitaiyeyei ne atati arunati. ¹⁵Serai Satan lo wiyawi lu ape mo, lowe fara'u wiyawi wisere a'i lu tamo heneraiyei. Lowe wiyawi wisere a'i ta'aneyei su, lowe lu taune tomu ne'ese a'i au te'e arearerowa. Etiri ape ne erasi a'i ta'ama. Lowe yo seni luwaru a'i ironamisiya su, nowe ye'ewi su, Owane Sitewi lai lowe werese ma'e fofowei erasi aiwawe a'i itiya'u aurowa.

Pol lai fofowei erasi lo ne au te'esiya.

¹⁶Ane fene ma'e tame te'esiya. Owe meni ta lai apou totere, "Pol meremereye a'i ne." Ahowa, meni ape ane ne meremereyeyei toteyei su,

^x 11:6 1 Ko 2:1,13   ^y 11:7 1 Ko 9:18   ^z 11:8 Fl 4:15-16   ^a 11:9 2 Ko 12:13

ane fara'u fene ma'e meni meremereye a'i wou au te'eyei. Fene peri ano wanuwe'i su, fene yo seni fene lo ne neritaseyerowa. Sosu le ane meni meremereyeyei se wou a'i wanure. Sosu ane fara'u iyape ano oso a'i ei ani aroweyei. ¹⁷Peri ano ape ane fene ma'e au lesesiya ape, marepi topo ano ne. Meni Owane Pefine a'i ane ma'e peri ape au te'e ta'ame. Serai ane peri ape meni meremereyeyei wou a'i au te'esiya. ¹⁸Lu taune tomu ne'ese omo pani werese sahe iyape towafi lowe lo a'i ei ani arowesiya. Serai ane, lowe aiwawe a'i ne, ane iyape ano ei ani aroweyei. ¹⁹Fene marepi apou toteye, "Marepi nomo lo wisere a'i tene!" Ahowa, fene marepi wisere a'i totesiya su, fene piyene lu meremereye a'i lo peri wanu umasisiya awere? ²⁰Wiyeme a'i ne. Meni ta fene ma'e peri kairefi a'i se au te'esiya su, fene peri lo wanu umasi nine'isiya. Sosu lowe marepi fene lo tore anisiya su, fene marepi lowe lo umasisiya. Lowe ma'aru fene lo ta'arei aniyei. Sosu lowe fene ne peri te'e naruwei. Lowe yo seni ape irowei su, yo seni lowe lo apou wou nihari fene lo ereti se ainerowa. Sosu nihari fene lo ereti se ainesiya su, fene lowe ne marepi wisere a'i totesiya. ²¹Ahowa, ane yo seni apou ape fene ma'e au irorowata. Ane yo seni apou ape ne neritaseyeye. Ane yo seni ape apou irorowata. Ahowa, meni ta lai yo seni apou ape mo ne ei ani aroweyei su, ane aiwawe peri tomu ne'ese a'i ei ani arowerowa. Ane peri meni meremereye a'i wou te'esiya. ²²Ane lu aposel wawero a'i ne te'esiya. Lowe Hibru lo lu tewi ma'e fai awere? Ane pefine aiwawe a'i ne. Lowe Israel lo lu tewi, Owane Sitewi lai ariariyeye ape, awere? Ane aiwawe tene! Lowe Abraham lo lu tewi awere? Wanure! Ane aiwawe a'i ne.^b ²³Lowe Krais lo wiyawi yahowa'i siye lu awere? Ane peri meni meremereyeyei wou te'esiya. Ahowa, ane aiwawe Krais lo wiyawi yahowa'i siye meni owane pefine a'i ne. Ane wiyawi lo ta'ane tohotesiya. Nowe tomu ne'ese lu tamo ane kalabus wesi ma'e heneti. Lowe nowe tomu ne'ese tahe ano wafei se aineteye. Nowe tomu ne'ese lowe ane aine tera'eyei ne toteteye.^c ²⁴Nowe ereti feni werese Juda lo lu owane ane ne'ese wafei se me'iyeni sahe (39) aineteye.^d ²⁵Nowe hesi heta Rom lo lu owane ane me au se aineteye. Nowe ta'i a'i se lu tamo ane ma'e tapiye se aine tera'eyei ne ani fusawi. Nowe hesi heta ane wai erasi papu iroteye su, wai ape tapiye se aine erauwiye. Mi ta'i pasi ta'i ane sa'i erasi sahe fetaneteye.^e ²⁶Ane omo omo tere'e ma'e iteye su, nowe tomu ne'ese sa'i ei erasi ane atahe a'i ani aporuwei ne toteye. Ta'arei lu tamo ane aineyeyei ne toteye, etiri ano ta'arei aniye. Juda lo lu tamo ane au luwaruwayeyei ne toteye. Sosu lu tewi tere'e aiwawe au luwaruwayeyei ne toteye. Ane omo omo tere'e sahe marepi luwaru a'i teriteye. Sosu ane ipo erasi sahe marepi luwaru a'i teriteye. Ane sa'i erasi sahe iroteye su, tahe ano luwaru a'i teriteteye. Sosu kaiyemo wawero

^b 11:22 Fl 3:5   ^c 11:23 Ap 16:23   ^d 11:24 Lo 25:3   ^e 11:25 Ap 16:22; 14:19

a'i ane ma'e au luwaruweteye.^f 27 Ane wiyawi erasi ta'ane su, ane ta'ane tohoteteye. Sosu tahe ano orese nono'owe ye teriteye. Pasi tomu ne'ese ane nihe howei te ta'ame. Ane lau erasi teriteteye. Ane sa'i wawe teriteteye. Nowe tomu ne'ese ayei werese po'uteteye. Wesi ariye, sosu ipari tahe ariye. 28 Etiri tomu ne'ese ane ma'e henerai. Mi mi werese lu taune, Jisas lo peri umasisiya ape, lowe marepi orese a'i teriteteye su, ane aiwawe a'i lowe ne marepi orese a'i teriteteye. 29 Lu taune tamo marepi kairefi a'i po'uteyei su, ane aiwawe a'i marepi kairefi a'i ano po'uteyei teriterowa. Sosu meni ta fene yo seni luwaru a'i irowei ne tatai aniyei su, ane aiwawe a'i le ne ai marepi toterowa.

30 Ane iyape ano ei ani aroweyei su, ane fara'u tahe pere'e a'i ano ne ei ani arowerowa. 31 Owane Sitewi lai, Meni Owane Jisas lo aite pefine a'i, marepi orese a'i ape mo siye so'oruweye tene! Wiyeme! Ane peri wawero se fene areare ta'ame. Nomo mi mi pasi pasi weriyei iyape lo ei ani arowenamite. 32 Ane omo Damaskus saro iroteye su, awei lo meni owane pefine a'i ta lu taune omo ape sahe au noweinoweiteye ape, le awei lo meni owane tutawe iyape Aretas unahi iroteye. Meni owane tutawe lo ai atu siye lu tamo omo lo yo tewiye werese einamiteye. Le ane ereti wafei se ti tawesiyei ne toteteyewe, kalabus wesi ma'e heneti. 33 Ahowa, ane omo ape arunatiyei ne toteye su, kaiyemo ano tamo ane ipi papu wiye sosu lowe eresene a'i ipi tope'e yo ani aro itowe. Serai ane meni owane ape atowei a'i arunati iteroti.^g

Pol hamehameyei tamo siyeye.

12 1 Ane iyape topo ano ei ani aroweyei ne totesiya. Ahowa, ane iyape ano ei ani aroweyei su, ane meni meremereye a'i wou te'esiya. Ahowa, ane peri tere'e ne fene ma'e au te'e areiyesiya. Ane hamehameyei ta ne Meni Owane Pefine a'i lai ane ma'e au atuatuwe ape, fene ma'e au te'esiya. Sosu suwou peri tamo aiwawe fene ma'e au te'esiya. 2 Tu naifa iyu menei ereti hesi werese lowe hesiyo hesiyo (14) i tepa'asiye su, meni ta Owane Sitewi lai omo lo hire pefine a'i ma'e heneti ape, ane, meni ape siye so'oruwesiya. Meni ape Owane Sitewi lo omo pefine a'i siyeye awere? Piyete awere? Meni ape hamehameyei sahe iroteye awere? Ane so'oru ta'ama. Owane Sitewi a'i lai siye so'oruwesiya! 3 Sosu ane fene ma'e te'esiya. Wiyeme a'i meni ape Owane Sitewi lai omo hire pefine a'i lo ma'e hene ani tepa'asi aniyeye. Tahe pa'are aiwawe siyeye awere? Hepene lo a'i siyeye awere? Ane so'oru ta'ama. 4 Ane a'i lai meni ape ne. Owane Sitewi lai meni ape omo lo hire ma'e hene wiye. Ane peri tomu ne'ese wisere a'i ne wanuwe. Etiri werese ane siyeteye ape, ane fene ma'e au te'eyei ne amouwesiya. 5 Meni ape ne, ane iyape lo ne ei ani

^f 11:26 Ap 9:23; 14:5   ^g 11:33 Ap 9:23-25

arowesiya. Ahowa, ane iyape topo ano ei ani arorowata. Ane tahe pere'e werese ano fara'u ei ani arowerowa. ⁶Ane iyape ano topo ei ani aroweyei ne toteyei su, ane meni meremereyeyei wou ta'ama. Ahowa, ane peri wiyeme a'i au te'eyei. Ahowa, ane iyape topo ano ei ani arowe ta'ame. Lu taune ta mo iyape ano ei ani aroweyei su, yo seni lowe lo luwaru a'i ne. Ahowa, lu taune tamo etiri tamo, ane iroteye ape, siyeye su, sosu peri ano wanuteye su, lowe fara'u iyape ano Owane Sitewi ma'e ei ani aroweyei. Lowe iyape ano ei ani aroweyei su, yo seni ape wisere a'i ne.

⁷Owane Sitewi lai hamehame ape ane ma'e au atuatuwe. Ane Owane Sitewi lo etiri erasi a'i siyeye. Marepi lo apou toteye. Ahowa, Ane a'i lai iyape topo ano ei ani arowerowata. Serai Owane Sitewi lai tahe ano sahe wafei ni'ari se au tewiye. Mi mi werese ane wafei ni'ari ape tahe ano sahe fofowei erasi teriteteye. Fofowei ape Satan ane ma'e aineteyewe, ane ma'e au luwaruweteye. Serai hamehameyeyei ape ne, ane iyape ano ei ani arowerowata. ⁸Nowe hesi heta ane Meni Owane Pefine ma'e ei toweriteye. "Ne fara'u wafei ni'ari ape ani tahe anire." ⁹Sosu le ane ma'e itiya'u eiye, "Ahowa, ferafereiyeyei ano ne ne fara'u a'i ne. Ne tahe pere'e a'i irosiya su, kairefi ano marepi no pefine a'i heneraiyeyei." Sosu marepi ano wisere a'i totesiya. Ane tahe pere'e a'i irosiya su, Kraisi lo kairefi ane ma'e napetunamisiya. ¹⁰Serai ane Kraisi lo marepi umasiyeyei su, ane fara'u tahe pere'e a'i teriteyeyei. Sosu lu tamo ane ne te'e naruwei su, marepi ano nine'irowa. Sosu lowe ane ma'e marepi orese a'i au irowei su, ane marepi wisere a'i toterowa. Sosu lowe ane ma'e au luwaruweyeyei su, ane marepi fetane a'i teriterowa. Sosu etiri luwaru a'i ane ma'e heneraiyeyei su, ane marepi momotei a'i teriterowa. Serai ane tahe pere'e a'i irosiya su, ane kairefi a'i henerairowa.

Pol Korin lo lu taune ne marepi erasi toteteye.

¹¹Ane meni meremereyeyei wou a'i au te'esiya. Ahowa, fene ane ma'e peri apou ape te'eyeyei ne au irowe. Fene iyape ano Owane Sitewi ma'e ei ani aroweyei su, etiri ape wisere a'i ne. Wiyeme a'i. Ane meni yahowai. Ahowa, lu ape mo, meni owane tere'e lo peri wawero au te'eteye ape, ane lowe lo unahi iro se ta'ame. Lu ape mo lu yahowai pefine a'i ne. ¹²Owane Sitewi lai ane peri heneruwe pefine a'i lo au te'e areiyeyeyei ne ariariyeyeyei. Etiri werese ape mo, Owane Sitewi ma'e fai ape, ane fene ma'e au atuatuwe. Ane etiri werese ape mo ane fene mase ta'ane tohoteye ape, ane marepi momotei eresene a'i se ta'aneteye. Serai Owane Sitewi lo wiyawi erasi pefine a'i, sosu etiri yaru erasi a'i, fene siyeteye ape, ane lai ta'aneye. ¹³Ane wiyawi ano lu taune werese mase, Jisas lo yo seni umasiye ape, ta'aneteye. Ane fene ma'e wiyawi aiwawe a'i ta'aneteye.

^h 12:7 Jop 2:6   ⁱ 12:9 Fl 4:11-13   ^j 12:11 2 Ko 11:5   ^k 12:12 Ro 15:19

Etiri ta'i ane fene ne te'e a'i au irowe. Ane etiri ma'aru werese fene lo ei toweri ta'ame. Ane fene ma'e ma'aru tamo ei toweri ta'ame su, yo seni ano luwaru a'i awere? Ane yo seni luwaru a'i ta fene ne irowe su, fene yo seni luwaru a'i ano tote i'anere.^l

¹⁴Tu naifa ane nowe hesi a'i fene ma'e sewiyeye. Sosu nowe pereye eite se, ane fene tame sewiyeyei ne totesiya. Ane fene werese ma'e marepi orese a'i au iro wou ta'ama. Ahowa, ane etiri ma'aru werese fene lo aniyei ne ei toweri ta'ame. Ahowa, ane marepi fene lo tataiyei ne totesiya. Eimane oso wiyawi erasi a'i ta'ane tohoterowa su, lowe ma'aru lowe lo tai mai ma'e aurowata. Ahowa, tai mai lowe lo fara'u wiyawi erasi ta'ane tohoterowawe, sosu ma'aru lowe lo eimane lowe ma'e aurowa. ¹⁵Ane ma'aru werese ano fara'u fene ne au pati aniyei ne ani fusawirowa. Aiwawe a'i ane marepi hepene ano fene ne au pati aniyei ne temeniyerowa. Ane fene ne marepi erasi a'i tote wawesiyenamisiya. Ane fene marepi erasi a'i tote wawesiyenamisiya su, fene piyene ane ne ai marepi totenamisiya awere? ¹⁶Fene marepi ano aiwawe toteye. Ane fene ma'e marepi orese a'i au iro ta'ame. Ahowa, meni ta ane ne apou eiyei, "Pol peri wawero nomo ma'e au te'e areareye. Sosu le marepi nomo lo tatai aniyei ne mariwe wou a'i ta'ane. Le ma'aru nomo lo ta'arei aniyei ne totesiya." ¹⁷Serai ane fene ma'e itiya'u ei towerisiya. Piyene fene apou a'i te'esiya awere? Ane kaiyemo mo ano fene ma'e eimawesawi su, ane ereti lowe lo se ma'aru werese fene lo ei toweri aniyeye awere? Piyete! ¹⁸Ane lai meni Taitus kairefi a'i se ei toweriye, "Ne omo Korin ma'e sewiyenarire." Ane kaiyemo tere'e ta le mase fene ma'e eimawesawi. Lowesi etiri ma'aru fene lo ei toweri aniyeye awere? Piyete awere? Meni ape marepi ano aiwawe a'i totesiya. Sosu nomo wiyawi aiwawe a'i ta'anesiya tene! Sosu yo seni nomo lo aiwawe a'i ironamisiya.^m

¹⁹Fene one towe eite ano siye te'eyei su, fene nomo ne marepi erasi apou a'i toteyei. Nomo peri nomo lo nihe fene lo se au fareraiyeyei. Ahowa, nomo fene ma'e Owane Sitewi lo nihe se Kraisi lo marepi wou au te'eyei. Kaiyemo mo ano, etiri werese, nomo ta'anesiya ape, nomo fene ne au pati aniyei ne ta'anesiya. ²⁰Ane fene ne atoweiyesiya. Ane fene ma'e sewiyeyei su, ane yo seni luwaru a'i tamo fene irowe ape, siyeyei awere? Ane yo seni luwaru a'i fene lo siyeyei su, ane fene ne ai marepi erasi a'i toteyei. Sosu fene marepi ano ne orese a'i teriterowa. Ane fene ne marepi pere'e a'i iro ta'ame. Piye yo seni apou ape ane siyeyei awere? Ai peri tiyati te'e te'eyei, lu taune ma'e au luwaruwayei, lu taune ne peri te'e naruwei, peri wawero a'i au te'eyei, iyape towafi fene lo ei ani aroweyei. Peri luwaru a'i te'eyei. Peri luwaru me'iyeni ma'e tiyati te'eyei, peri arisiyeyei te'eyei. Ane yo seni luwaru a'i apou ape mo atoweiyesiya. ²¹Etiri

^l 12:13 2 Ko 11:9   ^m 12:18 2 Ko 8:6,16-18

tere'e ta ane fene ne atoweiyee a'i totesiya. Ane fene ma'e tame sewiyeyei su, Owane Sitewi lai ane ma'e fene lo nihe se ani ararowei. Sosu ane lu taune tomu ne'ese, yo seni luwaru a'i irowe ape, ane lowe ne luwei erasi a'i irowei. Yo seni luwaru a'i lowe lo mi mi werese ironamisiya. Owane Sitewi lai yo seni luwaru a'i lowe lo au sasari ta'ame. Lowe me'iyeni ma'e yo seni eite atati arunati ta'ame. Yo seni unou a'i, tafa'e yo seni luwaru a'i, yo seni siye wisereyeyei. Lowe yo seni apou ape me'iyeni ma'e atati arunati ta'ama.ⁿ

Peri ye'ewi kairefi a'i au te'eye.

13 ¹Tu naifa ane nowe hesi a'i fene ma'e sewiyeye. Sosu nowe pereye eite se, ane fene ma'e tame sewiyeyei ne totesiya. Ane aiyeyei su, ane yo seni luwaru werese a'i, lu taune tamo iroteye ape, siye etiyei. Tu naifa Owane Sitewi, one towe lo sahe, peri ta apou leseye. Peri ape wanu etire!

“Lu taune tamo yo seni luwaru a'i iroteye su, lu hesi, lu hesi heta marepi ta'i a'i yo seni luwaru a'i ne au te'erowa.” *Lo 19:15*

Lu taune werese marepi ta'i a'i siye so'oruweye. Lowe yo seni luwaru a'i iroteye.^o ²Ane peri ta fene yo seni luwaru a'i tu iroteye ape, sosu fene werese ma'e aiwawe peri kairefi a'i se au te'eye. Tu ane nowe to'uresi fene ma'e sewiyeyei ne fai su, ane peri kairefi a'i se fene ma'e te'eye. Sosu pereye nowe eite se ane, omo eyeri ma'e irosiya ape, peri eite tame te'esiya. Lu taune werese ma'e yo seni luwaru a'i iroteye ape, ane lowe werese awera'iyenati ta'ame. Fene ai marepi ano teriterowa. ³Ane aiyeyei su, fene werese etiri ape siye so'oruweyeyei. Krais lai peri lo fene ma'e ahi ano se au te'esiya. Le yo seni luwaru a'i fene lo siye etiyei su, le tahe lo pere'eye ta'ame. Ahowa, le fene ma'e kairefi erasi a'i lo au te'e atuatuwei. ⁴Wiyeme a'i. Lowe Jisas me tape'i sahe aine ti tawesi heriye su, le tahe pere'e a'i se temeniyeye. Ahowa, Owane Sitewi lai kairefi erasi a'i se le ne si tame ta'ane norohuwe hene aniye. Serai nomo marepi hepene ta'i a'i le mase irosiya su, nomo aiwawe tahe pere'eyesiya. Ahowa, nomo fene mase irowei su, nomo Owane Sitewi lo kairefi a'i se mi mi weryeyei marepi hepene lo umasinamirowa.^p

⁵Serai ane fene ma'e au te'esiya. Fene werese yo seni werese towafi fene lo au hese ereite. Fene Krais lo marepi umasisiya awere? Piyete awere? Krais lo marepi hepene fene papu irosiya awere? Fene Krais lo marepi siye so'oru ta'ame su, Krais marepi hepene fene lo papu iro ta'ame.^q ⁶Ane lai yo seni werese topo ano au hese ereiye su, serai ane etiri ape so'oruwesiya. Krais marepi hepene ano papu irosiya. ⁷Ahowa, nomo Owane Sitewi ma'e fene ne apou au te'e towerisiya. “Fene werese

ⁿ 12:21 2 Ko 13:2   ^o 13:1 Mt 18:16; 1 Ti 5:19   ^p 13:4 Fl 2:7-8   ^q 13:5 1 Ko 11:28

yo seni luwaru a'i owe ape irote." Nomo fene mase wiyawi ta'aneye su, nomo lu taune ma'e iyape nomo lo ei ani arowe wou ta'ama. Ahowa, fene yo seni farere a'i fa irote. Fene wiyawi nomo lo ne apou totesiya su, nomo wiyawi nomo lo sahe winetaiyei. Fene marepi apou a'i totesiya su, fara'u a'i ne. Fene mi mi weriyei farere a'i fa irote. ⁸Nomo werese peri pefine ma'e ai atu tiyatirowata. Ahowa, nomo mi mi weriyei peri pefine fa au te'e fiyarite. ⁹Nomo tahe pere'e a'i irosiya su, sosu fene tahe kairefi a'i irosiya su, nomo marepi wisere a'i totesiya. Sosu nomo Owane Sitewi ma'e fene ne au te'e toweriyei. Fene werese Jisas lo marepi pefine a'i ma'e si tame aiyerowawe, le ne tote tawesi umasirowa. ¹⁰Serai ane eyeri ma'e one towe eite fene ma'e lese ausawi. Ane fene ma'e sewiyeyei su, ane fene ma'e kairefi se au te'eyei wou ta'ama. Owane Sitewi lai ane ma'e kairefi lo ape auwe. Ane Owane Sitewi lo kairefi se fene ma'e au luwaruweyi wou ta'ama. Ahowa, ane tote tawesiyei fene lo au kairefiyeyei ne toteyi.^r

Peri ye'ewi eritesiya.

¹¹Peri ye'ewi ane fene ma'e au te'esiya. Fene marepi fene lo sahe tote iro nine'inamite. Fene yo seni wara'i a'i tohote ironamite. Peri werese ano wanu umasite. Fene werese marepi ta'i a'i tiyati totete. Fene werese ai peri owe ape tiyati te'ete. Serai fene peri eite wanu umasiyeyei su, Owane Sitewi lai, lu taune werese marepi erasi a'i tote wawesiyesiya ape, sosu lu taune werese ma'e marepi fetane a'i ausiya ape, le lai fene mase mi mi weriyei ironamitorowa.

¹²Fene werese ta'i ta'i a'i tote wawesiyeyei lo se, lu taune ma'e, Jisas ne umasisiya ape, tiyati eritete. Lu taune Kraisi lo marepi umasisiya ape, lowe ane mase irosiya ape, lowe fene ma'e au eritesawisiya.

¹³Meni Owane Jisas Kraisi lo feraferiyei, sosu Owane Sitewi lo marepi erasi tote wawesiyeyei, sosu aiwawe a'i Owane Sitewi lo Hepene Wara'i a'i, fene papu ironamisiya ape, lowe fene werese mase ironamitorowa.

---

^r 13:10 2 Ko 10:8